SYLABUSY

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie

Wydział Ochrony Zdrowia

Katedra Pielęgniarstwa

Studia I stopnia niestacjonarne (pomostowe)

Rok I

Cykl kształcenia 2019-2020

ROK AKADEMICKI 2019/2020

Spis treści

Systemy informacji w ochronie zdrowia....3
Fizjologia....7
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne....11
Zdrowie publiczne....18
Organizacja pracy pielęgniarskiej....22
Seminarium dyplomowe....26
Farmakologia....28
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia....32
Promocja zdrowia....37
Podstawowa opieka zdrowotna....42
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne....46
Podstawy ratownictwa medycznego....52
Podstawy pielęgniarstwa....56
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej....61
Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych....67
Organizacja pracy pielęgniarskiej....71
Opieka paliatywna....75
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne....80
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne....86
Genetyka....93
Etyka zawodu pielęgniarki....96
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne....100
Badanie fizykalne....106
Badania naukowe w pielęgniarstwie....110
Zakażenia szpitalne....115

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**System informacji w ochronie zdrowia**		
Course / group of courses	Information system in healthcare		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	II

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	5	0	II	zaliczenie
Ćwiczenia	10	1	II	zaliczenie z oceną

Koordynator	Dr Maria Mika
Prowadzący	Dr Maria Mika
Język wykładowy	Język polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Podstawy pielęgniarstwa, zdrowie publiczne, podstawy informatyki ze szkoły średniej.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	zna zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), Systemów Dziedzinowych oraz Rejestrów Medycznych, a także zasady ich współdziałania;	PL1_C.W41.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
2.	zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	PL1_C.W42.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
3.	potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	PL1_C.U51.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach

4.	potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	PL1_C.U52.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
5.	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	PL1_K07	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360
6.	jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;	PL1_K02	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Metody podające: Wykład tradycyjny, demonstracja przykładów,

Metody problemowe: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (kowersatorium),

Metody eksponujące: materiał audiowizualny

Metody praktyczne: dyskusja dydaktyczna związana z wykładem, debata, okrągły stół, za i przeciw, dyskusja panelowa pokaz, praca z filmem, burza mózgów.

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria procentowe ocen z kolokwium, zaliczenia, wypowiedzi ustnych zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej: zestawy ustrukturyzowanych pytań oraz kryteria oceny odpowiedzi na pytania.

Kryteria oceny aktywności na zajęciach: umiejętność podjęcia i prowadzenia dyskusji związanej z wykładem, uczestnictwo w debatach, uczestnictwo w okrągłym stole, za i przeciw, dyskusjach panelowych, burzy mózgu)

Warunki zaliczenia

Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

wykłady – zaliczenie kolokwium na min 50% maksymalnej ilości punktów
ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 100% obecność na zajęciach,
- regularne przygotowywanie się do zajęć i aktywne uczestniczenie w zajęciach,
- samodzielne przygotowanie i prezentacja kluczowych aspektów dotyczących zagadnień związanych z modułem kształcenia (indywidualnie lub grupowo)
- wywiązanie się z wykonania zadań wskazanych na zajęciach przez prowadzącego,

Zaliczenie z oceną z ćwiczeń na którą składa się: ocena z zaliczenia indywidualnego zadania wg kryteriów podanych na zajęciach lub przygotowania prezentacji multimedialnej z podanego tematu ćwiczeń, wystąpienia podczas prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustnej, ocena z aktywności na zajęciach.

Zaliczenie wykładów na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywności na zajęciach.

Treści programowe (skrócony opis)

Dokumentacja pielęgniarska . Rozwiązania informatyczne. Rola pielęgniarki w informatyce. Metoda pracy pielęgniarki w praktyce klinicznej. Proces pielęgnowania i zastosowanie terminologii referencyjnej.
Metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych.

Contents of the study programme (short version)

Nursing records. IT solutions. Nurse's role in computer science. Nurse's work method in clinical practice. The nursing process and the use of reference terminology. Data acquisition methods, tools and techniques.

Treści programowe (pełny opis)

Wykład:

1. Informatyka w pielęgniarstwie
2. Zdrowie a rozwiązania informacyjne
3. Zarządzanie informacją
4. Nauczanie
5. Wybrane zagadnienia integracji i interoperacyjności systemów informatyki medycznej
6. Terminologia referencyjna i jej znaczenie dla praktyki

Ćwiczenia:

1. Dokumentacja pielęgniarska.
2. Zdrowie a rozwiązania informatyczne
3. Metoda pracy pielęgniarki w praktyce klinicznej. Proces pielęgnowania i zastosowanie terminologii referencyjnej
4. Rola pielęgniarek w informatyce
5. Badania naukowe.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Wykłady:

1.Kilańska D., Grabowska-Krzemińska A. E - zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Wydawnictwo PZWL Warszawa.I.2017
2.Kilańska D. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w praktyce pielęgniarskiej. Wydawnictwo PZWL Warszawa 2014.
3.Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red). Podstawy pielęgniarstwa. Wyd. Czelej.. Lublin 2004.

Ćwiczenia:

1.Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej .Podręcznik dla studentów studiów licencjackich Wydziałów Pielęgniarstwa oraz Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wyd. Czelej. Lublin 2004
2.Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2019 r. (Dz.U.218,poz.1000).
3.Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania.
4.Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku praw pacjenta.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach	
Przygotowanie do ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (17 h)	-
Zajęcia o charakterze praktycznym (10 h)	-

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.
Załącznik nr 9 do Uchwały nr 13/2019
Senatu PWSZ w Tarnowie z dnia 12.04.2019 r.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Fizjologia**		
Course / group of courses	Physiology		
Kod zajęć / grupy zajęć	409	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	0	**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	I	**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykład	40	0	I	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej -

Koordynator	Lek. Angelika Gawlik-Urban
Prowadzący	Lek. Angelika Gawlik-Urban
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Znajomość biologii człowieka w zakresie szkoły średniej			
Szczegółowe efekty uczenia się: Celem przedmiotu jest opanowanie wiedzy i umiejętności, które pozwolą na rozszerzenie wiedzy z fizjologii, niezbędnej do wykonywania zawodu pielęgniarki w opiece nad jednostką, rodziną, zbiorowością lokalną, na każdym etapie życia.			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych;	A.W3.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej

2.	Charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	A.W4.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej
3.	Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;	A.W5.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej
4.	Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	A.W6.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej
5.	Wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń;	A.W13.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej
6.	Wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka;	A.U2.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej
7.	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	A.U7.	wykłady - zaliczenie egzamin w formie pisemnej

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Wykład:
wykład informacyjny i konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, dyskusja dydaktyczna;

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania efektów kształcenia:

- pisemne
- odpowiedzi ustne studentów

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności:

Egzamin w formie testu jednokrotnego wyboru - konieczność uzyskania 50% poprawnych odpowiedzi.

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie
egzamin w formie pisemnej - test jednokrotnego wyboru- kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia wykładów:
- obecność na zajęciach

Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie minimum 50% pozytywnych odpowiedzi z testu

Treści programowe (skrócony opis)

Budowa i funkcje życiowe organizmu człowieka. Zwrócenie uwagi na fenomen funkcjonowania homeostazy w organizmach. Zdolności adaptacyjne poszczególnych układów człowieka jako odpowiedź na warunki środowiska, w tym wysiłek i stres. Powiązanie fizjologii narządów z przemianami metabolicznymi.

Contents of the study programme (short version)

Construction and vital functions of the human body. Focusing on the phenomenon of the functioning of homeostasis in organisms. The adaptability of particular human systems in response to environmental conditions, including effort and stress. Linking physiology of organs with metabolic changes.

Treści programowe (pełny opis)

1.Fizjologia układu oddechowego: budowa i funkcja, mechanika oddychania, transport tlenu i dwutlenku węgla, wymiana gazowa w płucach.
2.Fizjologia układu krążenia, hemodynamika, aktywność mięśnia sercowego, regulacja ciśnienia tętniczego, regulacja lokalnego przepływu krwi, wymiana w łożysku kapitularnym
3.Fizjologia układu pokarmowego: regulacja trawienia, wchłaniania, wydzielania i motoryki w przewodzie pokarmowym
4.Fizjologia układu kostno-stawowego: budowa, rodzaje i funkcje mięśni szkieletowych, rodzaje stawów i połączeń nieruchomych. Kościec człowieka, wzajemne zależności w aspekcie wykonywania ruchów.
5.Fizjologia układu wydalniczego: funkcjonowanie nefronu, filtracja, resorpcja i sekrecja, regulacja wydalania, skład moczu pierwotnego i ostatecznego.
6.Fizjologia układu dokrewnego
7.Fizjologia układu odpornościowego

Literatura

Literatura podstawowa:

1.Traczyk Władysław Z., Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL - Wydawnictwo Lekarskie 2007
2.McLaughlin Daniel, Stamford Jonathan, White David, Krótkie wykłady Fizjologia człowieka. Wydawnictwo Naukowe PWN 2008
3.Ganong William (red.), Fizjologia. PZWL - Wydawnictwo Lekarskie 2007

Literatura uzupełniająca:

1.Thor P.: Podstawy patofizjologii człowieka. Podręcznik dla studentów i lekarzy. 2001
2.Maśliński S., Ryżewski J. (red.): Patofizjologia. Podręcznik dla studentów medycyny Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + seminarium (h) Konsultacje z prowadzącym	
Przygotowanie do seminarium	
Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Ochrony Zdrowia/Zakład Pielęgniarstwa			
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne**			
Course / group of courses	Neurology and Nursing in Neurology			
Kod zajęć / grupy zajęć			**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowy
Rok studiów	**1**		**Semestr**	2

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	20	0	II	Egzamin
ĆS	20	0	II	Zaliczenie
PR	80	0	II	Zaliczenie

Koordynator	dr M. Kołpa
Prowadzący	dr M. Kołpa, lek. med. B. Leśniak
Język wykładowy	Polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, podstaw pielęgniarstwa, interny i pielęgniarstwa internistycznego Na zajęciach praktycznych obowiązuje pełne umundurowanie oraz identyfikator.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W1.	EGZAMIN
2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W2.	EGZAMIN
3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym,	D.W3.	EGZAMIN
4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	D.W4.	EGZAMIN
5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5.	EGZAMIN

6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W6.	EGZAMIN
7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7.	EGZAMIN
8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D.W8.	EGZAMIN
9	zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej,	D.W10.	EGZAMIN
10	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	D.W18.	EGZAMIN
11	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D.W33.	EGZAMIN
12	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej.	D.U1.	EGZAMIN
13	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.	EGZAMIN
14	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób.	D.U3.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
15	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	D.U8.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
16	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	D.U12.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
17	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	D.U15.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
18	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru i użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz wyrobów medycznych	D.U16.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
19	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	D.U18.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
20	prowadzić rozmowę terapeutyczną	D.U20.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
21	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D.U21.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	D.U22.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	D.U23.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych

24	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	D.U26.	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
25	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
26	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
27	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
28	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
29	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
30	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
31	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}
32	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Wykład: wykład informacyjny i konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

Ćwiczenia praktyczne medyczne - ćwiczenia praktyczne, metoda problemowa, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej, pokaz, instruktaż, wykonywanie świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela, seminarium, dyskusja dydaktyczna, samodzielna praca studentów (samokształcenie)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania efektów kształcenia:

- odpowiedzi ustne
- odpowiedzi pisemne - test wielokrotnego wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania
- ocenianie ciągłe
- obserwacja studenta w rzeczywistych warunkach
- ocena 360 stopni
- samoocena studentów

Kryteria oceny efektów kształcenia

1. W zakresie efektów dotyczących wiedzy:

Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

2. W zakresie efektów dotyczących wiedzy i umiejętności osiąganych na ćwiczeniach praktycznych medycznych:

Kryteria oceny wiedzy studenta:

3 pkt. – student posiada rozległą wiedzę, samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy (ocena bardzo dobra)
2 pkt. -student poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów, wymaga ukierunkowania nauczyciela do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy (ocena dobra)
1 pkt. – wymaga wyjaśnień, rozwiązuje problemy o średnim stopniu trudności, niektóre wypowiedzi są błędne (ocena dostateczna)
0 pkt – pomimo pomocy nauczyciela ma trudności z prezentowaniem wiadomości oraz rozwiązywaniem problemów nawet o małym stopniu trudności. (ocena niedostateczna)

Kryteria oceny umiejętności studenta:

3 pkt. – zadanie wykonane samodzielnie, zgodnie z procedurą i zasadami zapewniające wysoką jakość opieki pielęgniarskiej (ocena bardzo dobra)
2 pkt – zadanie wykonane z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela, poprawnie, zgodnie z zasadami i procedurą (ocena dobra).
1pkt. – wykonanie zadania wymagało ukierunkowania i pomocy nauczyciela, wykonane zgodnie z zasadami (ocena dostateczna)
0 pkt. – brak umiejętności wykonania zadania

Kryteria oceny kompetencji społecznych studenta:

3 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu bardzo dobrym, pozwalającym na bardzo dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student zawsze przestrzega stosowane kryteria
2 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu dobrym, pozwalającym na dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student prawie zawsze przestrzega stosowane kryteria
1pkt. – osiągnięcie kompetencji w stopniu dostatecznym, student częściowo stosował kompetencję do realizacji zadań zawodowych, student częściowo przestrzega stosowane kryteria, wymaga ukierunkowania nauczyciela
0 pkt. – brak zachowań wskazujących na osiągnięcie danej kompetencji i wykorzystywanie do realizacji zadań zawodowych. Student wymaga ukierunkowania i nadzoru nauczyciela oraz kształtowania właściwych zachowań.

*Jeśli student z jakiejkolwiek kompetencji uzyska 0 punktów otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć praktycznych.

Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

Dodatkowe kryteria oceny studenta:

- obecność na zajęciach,
- kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność, umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjenta, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach opiekuńczo- pielęgnacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej,
- zapewnienie pacjentowi opieki pielęgniarskiej zgodnie z obowiązującymi standardami pielęgnowania oraz zasadami etyki ogólnoludzkiej i zawodowej,
- udokumentowanie opieki (dokumentacja procesu pielęgnowania),
- zaliczenie ustne tematyki zajęć praktycznych oraz umiejętności praktycznych w oddziale według indeksu (dziennika) umiejętności,
- ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, oraz pracy studentów według indywidualnej karty oceny (Działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki pielęgniarskiej, świadczenie opieki zdrowotnej i zarządzanie opieką zdrowotną, podejmowanie działań edukacyjnych) samoocena studentów,

W przypadku nieobecności zajęcia praktyczne/praktyka zawodowa muszą być zrealizowane w innym terminie (ustalonym z koordynatorem zajęć).

3.Samokształcenie.

Zaliczenie do wyboru:
- udział czynny w konferencji potwierdzony certyfikatem wraz ze streszczeniem wybranego wystąpienia;
- praca pisemne w formie eseju na jeden wybrany temat z pośród kilku podanych przez nauczyciela

Warunki zaliczenia

wykład - zaliczenie

ćwiczenia praktyczne medyczne - zaliczenie
praktyka zawodowa - zaliczenie z oceną
egzamin - w formie pisemnej - test wielokrotnego wyboru

Warunki zaliczenia

Wykład: uzyskanie zaliczenia (85% OBECNOŚCI)

Ocena końcowa ustalona według przyjętych kryteriów zajęć praktycznych

Egzamin - zaliczenie pozytywne po uzyskaniu minimum 50% maksymalnej ilości punktów z testu wielokrotnego wyboru.

praktyka zawodowa - zaliczenie

Warunki zaliczenia ĆM

- zaliczenie tematów seminaryjnych
- zaliczenie zajęć w pracowni symulacji medycznej
- zaliczenie realizacji edukacji zdrowotnej pacjenta i/lub rodziny
- zaliczenie znajomości farmakoterapii
- zaliczenie procesu pielęgnowania pacjenta z dwóch dni,
- zaliczenie wszystkich efektów uczenia się na min. 50% maksymalnej ilości punktów
- 100% obecność na zajęciach - w przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie, wcześniej ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia

Warunki zaliczenia praktyki zawodowej

- zaliczenie tematów seminaryjnych
- zaliczenie realizacji edukacji zdrowotnej pacjenta i/lub rodziny
- zaliczenie znajomości farmakoterapii
- zaliczenie procesu pielęgnowania pacjenta z dwóch dni,
- zaliczenie wszystkich efektów uczenia się na min. 50% maksymalnej ilości punktów
- 100% obecność na zajęciach - w przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie, wcześniej ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia

Treści programowe (skrócony opis)

Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. Metody diagnostyczne w neurologii. Zaburzenia podstawowych funkcji życiowych: krążenia, oddychania oraz świadomości – ich wpływ na funkcje układu nerwowego. Zaburzenia czucia, ruchu i napięcia mięśniowego. Wady wrodzone i nabyte układu nerwowego. Choroby naczyniowe mózgu.
Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego. Choroby demielinizacyjne. Guzy mózgu.
Choroby mięśni i nerwów obwodowych. Pielęgnowanie chorych w schorzeniach układu nerwowego.

Contents of the study programme (short version)

Etiopathogenesis of neurological disorders. Diagnostic methods in neurology. Disorders of vital functions: blood circulation, respiration and consciousness - their impact on the function of the nervous system. Abnormal sensation, movement and muscle tension. Congenital and acquired defects of the nervous system. Cerebrovascular diseases. Brain injuries and spinal cord damages. Demyelinating diseases. Brain tumors. Diseases of muscles and peripheral nerves. Nursing care of patients with diseases of the nervous system.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii.
2.Choroby naczyniowe mózgu
3.Zespoły i objawy w neurologii
4.Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie
5.Opieka nad chorym z:
- padaczką
- chorobą Parkinsona
- otępieniem
- stwardnieniem rozsianym
- miastenią
- chorobami naczyniowymi mózgu
- dyskopatią
- urazem czaszkowo mózgowym
- urazem kręgosłupa
- urazem rdzenia kręgowego
- nowotworem centralnego układu nerwowego

Ćwiczenia praktyczne medyczne:

1.Wprowadzenie do zajęć praktycznych w oddziale neurologii. Zapoznanie się z organizacją pracy w oddziale, topografia oddziału, zapoznanie się z personelem, przepisami bhp, regulaminem i programem zajęć. Przedstawienie celu ogólnego i celów szczegółowych. Dyskusja na temat oczekiwań studentów w procesie realizacji zajęć praktycznych. Ocena przez studentów własnych predyspozycji przydatnych do pracy z pacjentami z zaburzeniami neurologicznymi (student określi swoje mocne i słabe strony). Przedstawienie zadań pielęgniarki w opiece nad chorymi neurologicznie.

2.Procedura przyjęcia chorego w oddział neurologii, dokumentacja obowiązująca w oddziale, badanie wstępne chorego nowo przyjętego. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych i ustalenie ich hierarchii.

3. Procedura przygotowania chorych do badań diagnostycznych w oddziale neurologii i pielęgnowanie chorych po badaniu.

4. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta nieprzytomnego i zaplanowanie opieki nad tym pacjentem.

5. Działania pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w stosunku do chorych neurologicznie w okresie ostrym i przewlekłym, zapobieganie niepełnosprawności.

6. Kompleksowe postępowanie pielęgnacyjne w okresie przed. śród. i pooperacyjnym w oddziale neurochirurgii.

7. Specyfika czynności pielęgnacyjnych po zabiegach neurochirurgicznych, zapobieganie powikłaniom, postępowanie z ranami, drenami, usprawnienie pooperacyjne.

8. Działania edukacyjne pielęgniarki w stosunku do osób z uszkodzeniem układu nerwowego i ich opiekunów w środowisku szpitalnym i domowym.

9. Zastosowanie w praktyce wiedzy o opiece terminalnej w celu pomocy pacjentowi i jego rodzinie. Przygotowanie pacjenta do wypisu. Udział pielęgniarki w organizacji opieki nad chorymi neurologicznie w środowisku domowym.

10. Konfrontacja celów kształcenia zawartych w zajęciach praktycznych z oczekiwaniami studentów. Samoocena studenta i ocena nauczyciela.

Praktyka zawodowa:

• Procedura przyjęcia chorego w oddział neurologii, dokumentacja obowiązująca w oddziale, badanie wstępne chorego nowo przyjętego. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych i ustalenie ich hierarchii.
• Procedura przygotowania chorych do badań diagnostycznych w oddziale neurologii i pielęgnowanie chorych po badaniu.
• Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta nieprzytomnego i zaplanowanie opieki nad tym pacjentem.
• Działania pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w stosunku do chorych neurologicznie w okresie ostrym i przewlekłym, zapobieganie niepełnosprawności.
• Kompleksowe postępowanie pielęgnacyjne w okresie przed. śród. i pooperacyjnym w oddziale neurochirurgii.
• Specyfika czynności pielęgnacyjnych po zabiegach neurochirurgicznych, zapobieganie powikłaniom, postępowanie z ranami, drenami, usprawnienie pooperacyjne.
• Działania edukacyjne pielęgniarki w stosunku do osób z uszkodzeniem układu nerwowego i ich opiekunów w środowisku szpitalnym i domowym.
• Pielęgniarska opieka głębokości zaburzeń stanu przytomności i świadomości oraz zaplanowanie opieki nad tym chorym.
• Problemy biopsychospołeczne u pacjentów z zaburzeniami wyższych czynności nerwowych, sposoby ich zaspakajania.
• Działania rehabilitacyjne pielęgniarki u chorych z porażeniami, niedowładami.
• Konfrontacja celów kształcenia zawartych w zajęciach praktycznych z oczekiwaniami studentów. Samoocena studenta i ocena nauczyciela.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL, Warszawa 2008
2. Ślusarz R.: Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie neurochirurgicznym. NRPiP, Warszawa 2008
3. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Czelej, Lublin 2000

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (60 h.) + laboratorium (… h) + ćwiczenia (80 h) + inne (… h) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie (2 h) + praktyka	

zawodowa (80h)	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne samokształcenie	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (1h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra pielęgniarstwa**			
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo – Studia niestacjonarne I stopnia (pomostowe). Poziom D			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Zdrowie publiczne**			
Course / group of courses	Public health			
Kod zajęć / grupy zajęć			**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS			**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	I		**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	45	0	I	Zaliczenie z oceną

Koordynator	Dr Maria Mika
Prowadzący	Dr Maria Mika
Język wykładowy	Język polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Podstawy biologii i wiedzy o społeczeństwie ze szkoły średniej.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	B.W20.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
2.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	B.W21.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
3.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	B.W22.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
4.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	B.W23.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
5.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	B.W24.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach

6.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	B.W25.	praca zaliczeniowa (praca domowa -samokształcenie, , ocena wykonania, wystąpienia podczas prezentacji multimedialnej, ocena udziału w dyskusji) Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
7.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	B.U13.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
8.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	B.U14.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, aktywność na zajęciach
9.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	PL2_KO1	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
10	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	PL2_KO7	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Metody podające: Wykład tradycyjny, demonstracja przykładów,

Metody problemowe: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (kowersatorium),

Metody eksponujące: materiał audiowizualny

Metody praktyczne: dyskusja dydaktyczna związana z wykładem, debata, okrągły stół, za i przeciw, dyskusja panelowa

pokaz, praca z filmem, burza mózgów.

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria procentowe oceny wypowiedzi zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej: zestawy ustrukturyzowanych pytań oraz kryteria oceny odpowiedzi na pytania.

Kryteria oceny aktywności na zajęciach: umiejętność podjęcia i prowadzenia dyskusji związanej z wykładem, uczestnictwo w debatach, uczestnictwo w okrągłym stole, za i przeciw, dyskusjach panelowych, burzy mózgu)

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenie są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Zaliczenie z oceną na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywność na zajęciach.

Treści programowe (skrócony opis)

Uwarunkowania zdrowia, warunki zdrowego środowiska w korelacji ze zdrowiem człowieka. Podstawowe pojęcia epidemiologiczne. Struktura organizacyjna, cele i zadania systemów zdrowotnych, źródła finansowania opieki zdrowotnej.

Contents of the study programme (short version)

Health requirements, the conditions for healthy environment in correlation with human health. Basic concepts of epidemiology. Organizational structure, objectives and tasks of health systems, sources of financing health care.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Zdrowie – stan, proces, dyspozycja, potencjał, definicje. Wielowymiarowe ujęcie zdrowia.
2.Kulturowe, środowiskowe, ekonomiczne uwarunkowania zdrowia.
3.Zdrowa jednostka – człowiek. Zachowania w zdrowiu. Higiena psychiczna.
4.Zdrowie w relacji człowiek – środowisko.
5.Podstawowe pojęcia epidemiologiczne.
6.Systemy opieki zdrowotnej – struktura organizacyjna, cele i zadania.
7.Źródła finansowania opieki zdrowotnej.
8.Zagrożenia zdrowotne współczesnych społeczeństw świata.
9.Rodzina, środowisko nauczania, środowisko pracy w ujęciu zdrowia publicznego.
10.Choroby społeczne. Analiza występowania niektórych chorób. Profilaktyka i zapobieganie – cele, zadania, formy.
11.Ekologiczna profilaktyka chorób uwarunkowanych przez czynniki środowiskowe.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1.Wojtczak A. Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. Wyd. Lekarskie PZWL , Warszawa 2009.
2.Kulig T., Latalski M.: Zdrowie publiczne Wyd. Czelej. Lublin 2002.
3 Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red).Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wyd. Lekarskie PZWL , Warszawa 201.
4.Kolarzyk E. (red.): Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka. Wyd. UJ, Kraków 2000.
I, Tom II.

5.Jabłoński L., Karwat I. D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych. Wydawnictwo Folium 2002.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki o zdrowiu
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h) - konsultacje z prowadzącym (h) - udział w zaliczeniu (h)	
Przygotowanie do zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne (samokształcenie)	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	-
Zajęcia o charakterze praktycznym (…h)	-

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Ochrony Zdrowia		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Organizacja pracy pielęgniarskiej**		
Course / group of courses	Organization of nursing work		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	15	1	I	Zaliczenie z oceną

Koordynator	Dr Maria Mika
Prowadzący	Dr Maria Mika
Język wykładowy	Język polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Podstawy pielęgniarstwa, zdrowie publiczne			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	C.W26.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
2.	przepisy prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	C.W27.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
3.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	C.W28.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
4.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	C.W29.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
5.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	C.W30.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
6.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	C.W31.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach

7.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	C.U38.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
8.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	C.U39.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
9.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	C.U40.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
10.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	C.U41.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
11.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	C.U42.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
12.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	PL2_KO5	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
13.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	PL2_KO7	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Metody podające: Wykład tradycyjny, demonstracja przykładów, Metody problemowe: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (konwersatorium), Metody eksponujące: materiał audiowizualny Metody praktyczne: pokaz, praca z filmem
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Kryteria procentowe oceny wypowiedzi zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie Kryteria oceny wypowiedzi ustnej: zestawy ustrukturyzowanych pytań oraz kryteria oceny odpowiedzi na pytania.
Warunki zaliczenia
Zaliczenie z oceną na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywność na zajęciach
Treści programowe (skrócony opis)
Zasady organizacji pielęgniarskiego stanowiska pracy z uwzględnieniem zasad ergonomii i przepisów BHP, obciążenia w pracy pielęgniarki w zależności od stanowiska pracy. Podstawowe elementy dla prawidłowego planowania pracy własnej, elementy jakości opieki pielęgniarskiej, niezbędne elementy w szacowaniu kosztów usług pielęgniarskich.
Contents of the study programme (short version)
The principles of the organization of nursing workplace taking into account the principles of ergonomics, OHS regulations, workload depending on the workplace. Basic elements for the proper planning of own work, elements of the quality of nursing care, essential elements in estimating the costs of nursing services.
Treści programowe (pełny opis)
1.Pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. 2.Przepisy prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich. 3.Podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki, rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy. 4. Etapy planowania pracy własnej i podległego personelu i ich znaczenie w rozwoju zawodowym. 5.Możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego. 6. Problematyka jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu, standard opieki, procedura, algorytm.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej .Podręcznik dla studentów studiów licencjackich Wydziałów Pielęgniarstwa oraz Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wyd. Czelej. Lublin 2004. 2. Kulig T., Latalski M.: Zdrowie publiczne Wyd. Czelej. Lublin 2002. 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red). Podstawy pielęgniarstwa. Wyd. Czelej.. Lublin 2004

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15h) - konsultacje z prowadzącym (1 h) udział w zaliczeniu z oceną (1h)	 15 godzin 1 godzina 1 godzina
Przygotowanie do, zajęć	10 godziny

Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	5 godzina
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	3 godziny
Inne	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	35 godzin
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (17 h)	-
Zajęcia o charakterze praktycznym (…h)	-

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo niestacjonarne (pomostowe)		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Seminarium dyplomowe**		
Course / group of courses	Seminarium dyplomowe		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	**obowiązkowy**
Rok studiów	**1**	**Semestr**	**1,2**

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
S	40		1,2	Zaliczenie

Koordynator	Dr Barbara Kubik
Prowadzący	Dr Iwona Bodys-Cupak
Język wykładowy	Polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z zakresu nauk społecznych, badań naukowych w pielęgniarstwie, treści z przedmiotów zawartych w programie I roku studiów.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	D.W38	Zaliczenie
2	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	D.W 39	Zaliczenie
3	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	D.W40	Zaliczenie
4	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	D.U 31	Zaliczenie
5	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	D.U32	Zaliczenie
6	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	O.K5	Zaliczenie
7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K7	Zaliczenie

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

metody podające: pogadanka, objaśnienie;
metody eksponujące: prezentacja multimedialna
metody praktyczne: ćwiczenia, praca w grupach, burza mózgów

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

W semestrze I student zobowiązany jest do przygotowania konspektu pracy badawczej oraz zebrania niezbędnej literatury naukowej w zaplanowanym obszarze badań

W semestrze II student zobowiązany jest do przygotowania zarysu pracy kazuistycznej zgodnie z regulaminem pisania prac dyplomowych

wg ustalonych kryteriów:
- temat ustalony jest przez prowadzącego
- zakres materiału powinien uwzględniać treści zgodnie z programem
- forma szczegółowo zostaje omówiona na zajęciach seminaryjnych

W ocenie pracy uwzględniana jest:

1. poprawność merytoryczna, stylistyczna, estetyka pracy
2. dobór literatury, poprawność zapisu piśmiennictwa

Warunki zaliczenia

Warunki uzyskania zaliczenia:

1. Obecność na zajęciach
2. Aktywne uczestnictwo w dyskusji

3. Aktywny udział w pracy zespołowej.

Treści programowe (skrócony opis)

Cel i obszar badań naukowych. Rodzaje badań naukowych- charakterystyka badań ilościowych i jakościowych, case study. Wykorzystanie teorii pielęgnowania i klasyfikacji diagnoz pielęgniarskich w opiece nad pacjentem. Etapy postępowania badawczego. Metody, techniki i narzędzia badawcze. Etyka w badaniach, prawo autorskie i własność intelektualna.

Contents of the study programme (short version)

Purpose and area of research. Types of scientific tests - characteristics of quantitative and qualitative research, case study. The use of nursing theory and classification of nursing diagnoses in patient care.Stages of research. Methods, techniques and research tools. Ethics in research, copyright and intellectual property.

Treści programowe (pełny opis)

Seminaria:

Semestr I:
- Wykorzystanie metody procesu pielęgnowania w opiece nad pacjentami z zastosowaniem EBM, EBN, EBP w planowaniu działań
- Wykorzystanie teorii pielęgnowania: V. Henderson, D. Orem, C. Roy, F. Nightingale, B. Neuman w opiece nad pacjentami
- Wykorzystanie klasyfikacji diagnoz pielęgniarskich NANDA i ICNP w opiece nad pacjentami dorosłymi
- Omówienie zasad prowadzenie badań naukowych w naukach o zdrowiu, zasady zbierania danych różnymi metodami i interpretacja uzyskanych informacji, praw autorskich i ochrony własności intelektualnej, etyka w badaniach naukowych
- Analiza roli i funkcji zawodowych pielęgniarki. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.

Semestr II:
- Zasady diagnozowania, planowania, techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w pielęgniarstwie geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej wobec pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1 Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
2 Zarzycka D., Ślusarska B. (red.) Podręcznik diagnoz pielęgniarskich. Przewodnik planowania opieki opartej na dowodach naukowych. Wydanie polskie GC Media House. Warszawa 2011.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Farmakologia**		
Course / group of courses	Scientific Research in Nursing		
Kod zajęć / grupy zajęć	583	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**	**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	10	0	I	zaliczenie
Ć	10	0	I	zaliczenie z oceną

Koordynator	mgr Marzena Koszyk
Prowadzący	mgr Marzena Koszyk
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z nauk społecznych; nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, w tym: podstawy pielęgniarstwa, promocji zdrowia, podstawowej opieki zdrowotnej.
Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia s**
1	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne	A.W16	
2	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii	A.W17	
3	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	A.W18	
4	Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach	A.U8	

5	Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze; - efektywnie korzysta ze źródeł informacji (baz danych) dotyczących leków	A.U9	
6	Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	A.U10	
7	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	A.U16	

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład informacyjny, konwersatoryjny
prezentacja multimedialna

dyskusja problemowa

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania efektów kształcenia:

- test jednokrotnego wyboru - zaliczenie : kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia

Wykład - zaliczenie
Ćwiczenia – zaliczenie z oceną

Warunkiem zaliczenia jest:

- zdanie zaliczenia pisemnego w formie testu jednokrotnego wyboru na minimum 50% poprawnych odpowiedzi.

Treści programowe (skrócony opis)

Mechanizmy działania leków. Działania niepożądane i interakcje lekowe. Podstawowe zagadnienia farmakokinetyczne. Leki ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, układu krążenia, układu oddechowego, układu pokarmowego. Leki hormonalne. Leki immunosupresyjne. Farmakoterapia nowotworów. Farmakoterapia zakażeń bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych. Środki odkażające. Toksykologia. Zależności lekowe.

Contents of the study programme (short version)

Mechanisms of drug action. Negative side effects and drug interactions. Basic pharmacokinetic issues. Drugs applied for the central and peripheral nervous system, the cardiovascular system, the pulmonary system, the gastrointestinal tract. Hormonal drugs. Immunosuppressive drugs. Pharmacotherapy of cancer. Drug treatment of bacterial, viral and fungal infections. Disinfectants. Toxicology. Dependences between/among medicines.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Wprowadzenie do farmakologii ogólnej.
2.Lek – pochodzenie, postacie, działanie, drogi podania; dawki, stężenie leków; czynniki wpływające na działanie leków; toksyczność; zależność efekt-dawka; działania niepożądane leków.
3.Podstawy farmakokinetyki – podstawowe procesy farmakokinetyczne, LADME, wchłanianie, transport, dystrybucja, biotransformacja, eliminacja leków.
4.Ośrodkowy układ nerwowy – leki psychotropowe: nasenne, anksjolityczne, neuroleptyki, przeciwdepresyjne, przeciwdrgawkowe, stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych. Leki znieczulenia ogólnego i miejscowego.
5.Farmakoterapia bólu. Narkotyczne leki przeciwbólowe. NLPZ i paracetamol.
6.Autonomiczny układ nerwowy – leki układu adrenergicznego i cholinergicznego.
7.Chemioterapia zakażeń bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych, pierwotniakowych. Środki odkażające i antyseptyczne.
8.Chemioterapia chorób nowotworowych.
9.Hormony – podwzgórza, przysadki, kory nadnerczy, płciowe, tarczycy i ich zastosowanie w farmakoterapii. Klasyfikacja i leczenie cukrzycy.
10.Układ sercowo-naczyniowy : leki stosowane w nadciśnieniu tętniczym, chorobie niedokrwiennej serca, niewydolności serca, niewydolności krążenia, zaburzeniach gospodarki lipidowej, przeciwarytmiczne.
11.Układ oddechowy – farmakoterapia astmy oskrzelowej, POCHP; leki wykrztuśne, przeciwkaszlowe; leczenie tlenem.
12.Układ pokarmowy – leki stosowane w refluksie, chorobie wrzodowej, leki przeciwwymiotne, przeczyszczające, przeciwbiegunkowe, farmakoterapia choroby Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejącego zapalenia jelit.
13.Leki immunosupresyjne – podział i zastosowanie.
14.Toksykologia. Zależności lekowe.

Ćwiczenia:

1.Recepta – podstawowe informacje o zasadach i sposobach przepisywania leków.
2.Wpływ stanów patologicznych oraz czynników genetycznych na działanie leków.
3.Kliniczne znaczenie interakcji leków. Interakcje leków z żywnością.
4.Stosowanie leków w czasie ciąży i karmienia piersią.

5.Receptory a leki – teorie receptorowego działania leków, rodzaje, budowa i mechanizm działania receptorów. 6.Leki ośrodkowego układu nerwowego. 7.Leki układu autonomicznego. 8.Zasady antybiotykoterapii i chemioterapii zakażeń. 9.Krew, preparaty krwiopochodne i krwiozastępcze. Leki wpływające na proces krzepnięcia krwi.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
Literatura podstawowa: 1.Obuchowicz E., Małecki A., Kmieciak-Kołada K., Okopień B.: Farmakologia dla studentów i absolwentów kierunków medycznych. Wydawnictwo Śląsk 2011. 2.Rajtar-Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wyd. Czelej, Lublin 2007. Literatura uzupełniająca: 1.Farmakologia i toksykologia. E.Mutschler, G.Geisslinger, H.K.Kroemer, P.Ruth, M.Schafer-Korting. MedFarm Wrocław 2010.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (10 h.) + seminarium (10 h) Konsultacje z prowadzącym	
Przygotowanie do seminarium	
Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia**		
Course / group of courses			
Kod zajęć / grupy zajęć	607	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	**1**	**Semestr**	2

Formaprowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład (W)	40	0	2	Zaliczenie z oceną
Praktyka zawodowa	40	0	2	Zaliczenie

Koordynator	Mgr Maria Siwek
Prowadzący	dr Tadeusz Wójcikiewicz,mgr Maria Siwek, dr Barbara Kubik
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Formaprowadzenia zajęć:W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Podstawy anatomii, pielęgniarstwa, farmakologii, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, chorob wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego..

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W.1.	Sprawdzian pisemny
2	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w intensywnej opiece medycznej,	D.W.3.	Sprawdzian pisemny
3	Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W.4.	Sprawdzian pisemny
4	Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W.5.	Sprawdzian pisemny

5	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W.6.	Sprawdzian pisemny
6	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W.7.	Sprawdzian pisemny
7	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W.8.	Sprawdzian pisemny
8	Zasady organizacji opieki specjalistycznej w intensywnej opiece medycznej;	D.W.10.	Sprawdzian pisemny
9	Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D.W.18.	Sprawdzian pisemny
10	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	D.W.28.	Sprawdzian pisemny
11	Zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmujące monitorowanie w zakresie podstawowym i rozserzonym;	D.W.29.	Sprawdzian pisemny
12	Metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	D.W.30.	Sprawdzian pisemny
13	Patofzjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niwydolnośc krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	D.W.31.	Sprawdzian pisemny
14	Metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	D.W.32.	Sprawdzian pisemny
15	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązywania i podtrzymywania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W.33.	Sprawdzian pisemny
16	Zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	D.W.34.	Sprawdzian pisemny
1	W zakresie umiejętności potrafi: Gromadzić informację, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U.1.	- Obserwaja uczestnicząca - przestrzegnie procedur postępowania w opiece nad chorym;
2	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U 3.	j.w
3	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	D.U.6.	j.w
4	Dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U.7	j.w
5	Rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U.8.	j.w
6	Doraźnie podawać tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	D.U.9.	j.w
7	Przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U.12	j.w
8	Dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U.15.	j.w

9	Prowadzić u dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U.17.	j.w
10	Rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego,rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego;	D.U.18.	j.w
11	Pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	D.U.19.	j.w
12	Prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U.20.	j.w.
13	Przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U.22	j.w.
14	Asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	D.U.23.	j.w.
15	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nie farmakologiczne postępowanie p/bólowe;	D.U.24.	j.w
16	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U. 26.	j.w
17	Udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	D.U.27.	j.w.
1	**W zakresie postaw :** Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowychi kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K.O.1	Obserwacja
2	Przestrzegania praw pacjenta	K.O.2.	j.w
3	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania, wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K.O.3	j. w
4	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K.O.4.	j.w
5	Zasięgania opini ekspertów w przypadku trudności z rozwiązaniem problemu;	K.O.5.	j.w
6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K.O.6.	j.w.
7	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejetności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K.O.7.	j.w

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Teoria - wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, metody eksponujące- film, prezentacja multimedialna, Praktyka zawodowa - realizacja świadczeń w warunkach rzeczywistych
Kryteria ocenyi weryfikacji efektów uczenia się
1.Kryteria oceny teorii: sprawdzian pisemny: test: kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie 2. Zaliczenie praktyki zawodowej - udokumentowane odbycie praktyki zawodowej w danej placówce

Warunki zaliczenia

wykład - zaliczenie z oceną
praktyka zawodowa - zaliczenie

Warunki zaliczenia

1.Wykład:
- obecność na zajęciach
- zaliczenie testu na minimum ocenę dst
2.praktyka zawodowa
- udokumentowana obecność na zajęciach

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady: Przygotowanie pacjenta do znieczulenia, opieka pielęgniarska po znieczuleniu. Intensywny nadzór bezprzyrządowy i przyrządowy - rozpoznanie stanu zagrożenia życia. Opieka nad chorym nieprzytomnym. Ostre stany choroby- wstrząs, ostra niewydolność krążenia, ostra niewydolność układu oddechowego, niewydolność układu nerwowego , sepsa. Pielęgnowanie chorego z dostepem naczyniowym żylnym i tętniczym.

Contents of the study programme (short version)

Lectures: Preparing the patient for anesthesia, nursing care after anesthesia. Intensive non-instrumental and instrumental supervision - recognition of a life-threatening condition. Caring for the unconscious patient. Acute disease stages - shock, acute circulatory failure, acute respiratory failure, acute renal failure, nervous system failure, multi-organ trauma, sepsis. Nursing a patient with venous and arterial vascular access.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1. Specyfika oddziału i specyfika pracy pielęgniarki w OIOM.. Komunikowanie się z pacjentem w stanie zagrożenia życia, z rurką traheotomijną , intubacyjną; bezpieczeństwo pacjenta i bezpieczeństwo własne.
2. Reanimacja krążeniowo –oddechowa w warunkach oddziału A i IOM, farmakoterapia, elektroterapia. Monitorowanie przyrządowe i bezprzyrządowe , zaburzenia równowagi kwasowo- zasadowej.
3. Różne rodzaje znieczulenia – przygotowanie pacjenta do znieczulenia, niebezpieczeństwa w trakcie znieczulenia, stosowane leki , model opieki pielęgniarskiej nad chorym przygotowywanym do znieczulenia, opieka pielęgniarska w trakcie i po różnych rodzajach znieczulenia.
4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem nieprzytomnym z dostępem naczyniowym żylnym i tętniczym, żywionym dojelitowo i pozajelitowo.
5. Model opieki pielęgniarskiej nad pajcjentem z niewydolnścią oddechową, we wstrząsie, z niewydolnością krążenia, niewydolnością układu nerwowego, nerek , w sepsie, z urazem wielonarządowym.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Literatura:

1. Anestezjologia iIntensywna Opieka – Klinika i pielęgniarstwo.- erdakcja naukowa Laura Wołowicka , Danuta Dyk, PZWL Warszawa 2009
2. Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki – redakcja naukowa Danuta DykAleksandra Gutysz Wojnicka. PZWL Warszawa 2018
3. Leki w intensywnej Terapii od A do Z- Henry Paw, Rob Shulman , Warszawa, PZWL - 2011

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	nauki medyczne

Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + laboratorium (… h) + ćwiczenia (h) + inne (… h) + konsultacje z prowadzącym (1h) + udział w zaliczeniu (1 h)	
- wykład; - udział w zaliczeniu - konsultacje z prowadzącym	
-praktyka zawodowa - przygotowanie do praktyki zawodowej	
- Indywidualna praca studenta z literaturą i wykładami	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	0
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	0

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zaj

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Promocja zdrowia**		
Course / group of courses	Health Promotion		
Kod zajęć / grupy zajęć	**565**	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**	**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykład	20	0	I	zaliczenie
Ćwiczenia praktyczne	5	0	I	Zaliczenie z oceną
Ćwiczenia medyczne	20	0	II	zaliczenie
Praktyka zawodowa	40	0	II	zaliczenie

Koordynator	Dr n. med. Barbara Kubik
Prowadzący	Dr n. med. Barbara kubik, mgr Kazimiera Moździerz
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
podstawy biologii ze szkoły średniej, wiadomości z podstaw pielęgniarstwa z I semestru (pojęcie zdrowia, choroby, czynniki warunkujące zdrowie, funkcje zawodowe pielęgniarki)			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	C.W8.	kolokwium, odpowiedź
	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	C.W11.	kolokwium, odpowiedź
	Zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	C.W16.	kolokwium, odpowiedź
	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	C.W17.	kolokwium, odpowiedź
	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	C.W18.	kolokwium, odpowiedź

	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	C.U29.	Wykonanie zadania, Praca zaliczeniowa
	.dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	C.U30.	Wykonanie zadania, Praca zaliczeniowa
	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	C.U31.	Wykonanie zadania, Praca zaliczeniowa
	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych	C.U32.	Wykonanie zadania, Praca zaliczeniowa
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
	1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja zachowań
	2) przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;		Obserwacja zachowań
	3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		Obserwacja zachowań
	4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;		Obserwacja zachowań
	5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		Obserwacja zachowań
	6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		Obserwacja zachowań
	7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		Obserwacja zachowań

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład: wykład informacyjny i konwersatoryjny, prezentacja multimedialna

ćwiczenia: inscenizacja, dyskusja dydaktyczna, seminarium

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody i kryteria oceny efektów kształcenia:

Wykłady: zal
Ćwiczenia: test; kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Ocena przygotowania i realizacji scenariusza zajęć edukacyjnych dla określonej grupy wiekowej w warunkach symulowanych według ustalonych kryteriów:

Kryteria oceny scenariusza/konspektu

1.Dobór tematu do aktualnych potrzeb (z uwzględnieniem celów Narodowego Programu Zdrowia) /1-5 pkt/
2.Zbieżność sprecyzowanych celów z treściami /1-5 pkt/
3.Dobór metod i środków /1-5 pkt/
4.Oryginalność pomysłu /1-5 pkt/
5.Wzmocnienie działań /1-5 pkt/

Punktacja i oceny:
25 - 23 pkt bardzo dobry
22 pkt +dobry
19 - 21 pkt dobry
17 - 18 pkt + dostateczny
15 - 16 pkt dostateczny
Poniżej 15 pkt niedostateczny

Warunki zaliczenia

wykład - zaliczenie
ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Warunki zaliczenia:

Wykłady:

- uzyskanie minimum 50% pozytywnych odpowiedzi z testu zaliczeniowego

Ćwiczenia:

- 100% obecność na zajęciach,
- zaliczenie praktyczne opracowanego scenariusza zajęć edukacyjnych dla wybranej grupy wiekowej według ustalonych kryteriów oceny

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady i ćwiczenia
Paradygmaty zdrowia. Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia. Metody kształtowania zachowań zdrowotnych. Styl życia. Metody konstruowania programów promocji zdrowia. Rola pielęgniarki w promocji zdrowia. Promocja zdrowia w systemie ochrony zdrowia.

Ćwiczenia medyczne praktyczne
Ocena zagrożeń zdrowia wynikających ze stylu życia. Tworzenie koalicji na rzecz zdrowia. Realizacja programów promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży. Kształtowanie zachowań prozdrowotnych.

Contents of the study programme (short version)

Lectures and classes
Health paradigms. Healthy attitudes and factors affecting health. Methods of shaping health- conscious attitudes. Lifestyle. Methods of constructing programs promoting health. The role of nurses in health promotion. Health promotion in the health care system.

Practical medical classes
Evaluation of health hazards resulting from lifestyle. Creating a coalition for health. Implementation of programs promoting health among children and adolescents. Shaping health- conscious attitudes.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Promocja zdrowia, definicje. Podstawowe dokumenty i założenia promocji zdrowia w Polsce i na świecie.
2. Paradygmaty zdrowia. Psychologiczne i społeczne koncepcje promocji zdrowia – znaczenie salutogenezy. Miejsce profilaktyki w promocji zdrowia.
3.Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia społeczeństwa.
4.Styl życia i jego związek ze zdrowiem.
5.Edukacja zdrowotna – cele, metody, formy, środki. Metody oceny potrzeb edukacyjnych
6.Teoretyczne podstawy konstruowania programów promocji zdrowia i edukacyjnych na rzecz zdrowia społeczeństwa
7.Rola pielęgniarki w promocji zdrowia
8.Strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym

Ćwiczenia:

1.Budowa scenariusza edukacji zdrowotnej według określonego schematu
2.Dobór celów, metod, środków i form w edukacji zdrowotnej
3.Opracowanie i prezentacja przygotowanego scenariusza zajęć

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Literatura podstawowa:

1.Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M. (red.): Promocja zdrowia. t II – Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarki i położnej. PZWL. Lublin 2010
2. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wyd. CeDeWu. Warszawa 2008
3.Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN. Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

1.Kuchcińska M., Kościńska E.(red.): Konteksty zdrowia i edukacji zdrowotnej. Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Bydgoszcz 2010
2.Piskorz K. (red.): Wybrane programy edukacji zdrowotnej w pediatrii. Praktyczny poradnik dla pielęgniarek, studentów pielęgniarstwa i zdrowia publicznego. Wydawnictwo Verlag Dashofer, Warszawa 2011
3. Wrońska I., Sierakowska M.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, W-wa 2014
4. Michalak J.: Zagrożenia zdrowia publicznego. Naukowe podstawy promocji zdrowia. Wydawnictwo Wolters Kluwer, 2016

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + ćwiczenia (h) + ćwiczenia medyczne (h) + konsultacje z prowadzącym (h) + udział w zaliczeniu (h)	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	

Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	0
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	0

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa			
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Podstawowa opieka zdrowotna**			
Course / group of courses	Primary health care(PHC)			
Kod zajęć / grupy zajęć			**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS			**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowy
Rok studiów	1		**Semestr**	2

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	30	-	2	Zaliczenie z oceną

Koordynator	mgr Dorota Rybska
Prowadzący	mgr Dorota Rybska
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu nauk podstawowych, społecznych i humanistycznych oraz z zakresu opieki specjalistycznej ,posiadane umiejętności porozumiewania, edukowania, promowania zdrowia, prezentowanie postawy autonomii i godności człowieka

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	Organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia	PL_C.W19	Zaliczenie na ocenę, Test
2	Warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej	PL_C.W20.	Zaliczenie na ocenę, Test
3	Metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży	PL_C.W21	Zaliczenie na ocenę, Test
4	Realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	PL_C.U33	Metoda przypadku

5	Oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych	PL_C.U34	Metoda przypadku
6	Oceniać potencjał zdrowotny jednostki i rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	PL_C.U28	Metoda przypadku
7	Wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi	PL_C.U13	Metoda przypadku
8	Wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	PL_A.U9	Metoda przypadku
9	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	-	Ocena krótkich wypowiedzi
10	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta	-	Ocena krótkich wypowiedzi
11	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	-	Ocena krótkich wypowiedzi
12	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	-	Ocena krótkich wypowiedzi
13	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	-	Ocena krótkich wypowiedzi
14	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	-	Ocena krótkich wypowiedzi

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Wykłady - wykład informacyjny, konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna,

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody:
- zaliczenie pisemne– test jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, uzupełnień, krótkich ustrukturyzowanych pytań, Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.
•Kryteria do oceny odpowiedzi ustnej

Warunki zaliczenia

Wykłady na zaliczenie z oceną – po zaliczeniu kolokwium końcowego w formie testu jednokrotnego wyboru

Warunki zaliczenia wykładów - uzyskanie minimum 50% maksymalnej ilości punktów z testu.

Treści programowe (skrócony opis)

Celem przedmiotu jest opanowanie wiedzy i umiejętności, które pozwolą na wykonywanie zadań w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) w opiece nad jednostką, rodziną, zbiorowością lokalną w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w różnych etapach życia.

Contents of the study programme (short version)

The aim of the course is students' acquisition of knowledge and skills which will enable them to perform tasks within the Primary Health Care (PHC) looking after individuals, families and local community in various types of environment related to the place of residence, education, upbringing and work in various periods of life.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Koncepcja funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej w świetle przemian opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie.

2. Podstawowa opieka zdrowotna i jej zadania w odniesieniu do świadczeń realizowanych przez pielęgniarkę w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki, leczenia i rehabilitacji.

3. Poznanie specyfiki pracy w POZ oraz zadań poszczególnych członków sprawujących opiekę na jednostką, rodziną i społecznością (opieka nad dzieckiem, uczniem, człowiekiem pracującym, kobietą ciężarną, osobą starszą).

4. Cele przekształceń i zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej (praktyka indywidualna i grupowa pielęgniarki rodzinnej i lekarza rodzinnego, niepubliczny zakład opieki zdrowotnej) oraz wpływ jej na jakość opieki.

5. Rozpoznanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny i społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem małego dziecka oraz dzieci i młodzieży w środowisku nauczania i wychowania

6. Planowanie i realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania - opieka domowa, żłobkach, środowisku nauczania i wychowania oraz w środowisku pracy w ramach POZ.

7. Społeczność lokalna i jej wpływ na zdrowie człowieka.

8. Współczesne zagrożenia zdrowotne społeczeństwa i udział pielęgniarki w realizacji zadań wynikających z realizacji polityki zdrowotnej na poziomie podstawowej opieki.

9. Narodowy Program Zdrowia 2016-2020 oraz inne programy zdrowotne realizowane w odniesieniu do człowieka zdrowego i chorego w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

10.Geneza pielęgniarstwa rodzinnego, kompetencje i metody pracy pielęgniarki rodzinnej z rodziną w zdrowiu i chorobie.

11. Sytuacja społeczno-demograficzna rodzin w Polsce-wyzwania dla współczesnego pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego.

12.Planowanie i cykle życia rodziny.

13.Wydolność opiekuńczo-pielęgnacyjna rodziny oraz systemy wsparcia rodzin z problemami: świadczenia, instytucje, rodzaje pomocy.

14.Dysfunkcje w rodzinie- rozpad rodziny, uzależnienia, przemoc- pomoc rodzinie dysfunkcyjnej.

15.Pielęgniarka rodzinna w obliczu choroby przewlekłej, starości, niepełnosprawności w środowisku domowym.

16. Zasady pielęgnowania dziecka/dorosłego/ w wieku geriatrycznym w zdrowiu, zagrożeniach zdrowia i chorobie w środowisku rodzinnym- rola pielęgniarki.

17. Koncepcje oraz standardy pielęgnowania w pielęgniarstwie rodzinnym.

18. Dokumentowanie pracy pielęgniarki, współpraca z zespołem POZ oraz instytucjami wspierającymi rodzinę.

19. Organizacja pracy pielęgniarskiej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń w POZ.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1.Kiliańska D. (red.), Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielegniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej Tom I/II Wyd. Makmed, Lublin 2015. 2.Nowacka A, Kabala A, Pawłowska E.: POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje, PZWL 2017 3.Oblacińska A.(red.): ABC bilansów zdrowia dziecka, Medycyna Praktyczna Kraków 2017 4. Szluz B., Szluz A., Urbańska M.: Współczesna rodzina w ujęciu interdyscyplinarnym. Przemiany - wsparcie - rozwój. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2017 5. Bernatowska E.(red.): Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane od A do Z, PZWL, Warszawa 2017 6.NarodowyProgramZdrowia2016-2020: www.gov.pl/zdrowie/npz-2016-2020

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h) + laboratorium (- h) + ćwiczenia specjalistyczne (h) + inne (… h) + konsultacje z prowadzącym (h) + udział w egzaminie (h) + praktyka zawodowa (h)	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne (samokształcenie)-	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo/profil praktyczny		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne**		
Course / group of courses	**Internal Medicine and Internal Medical Nursing**		
Kod zajęć / grupy zajęć	2020	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	II, III

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	30	0	II	egzamin
ĆP	40	0	II	Zaliczenie
PZ	120	0	II	Zaliczenie

Koordynator	Dr n. med. Barbara Kubik
Prowadzący	
Język wykładowy	

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu grupy przedmiotów realizujących treści w obszarach nauk podstawowych z zakresu psychologii, filozofii, etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa;			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1	Egzamin, kolokwium
	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	D.W2	Egzamin, kolokwium
	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym;	D.W3	Egzamin, kolokwium
	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W4	Egzamin, kolokwium
	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W5	Egzamin, kolokwium

	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6	Egzamin, kolokwium
	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7	Egzamin, kolokwium
	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W8	Egzamin, kolokwium
	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	D.W10	Egzamin, kolokwium
	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.	udział w praktyce, metoda problemowa, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej,
	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	D.U4.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	Dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	D.U6.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U7.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U8.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	D.U9.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	Wykonywać badanie echokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	D.U10	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	D.U11.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić u dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U21.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22.	udział w praktyce, wykonanie zadania,
	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	D.U23.	udział w praktyce, wykonanie zadania,

	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciw bólowe;	D.U24	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26.	wykonanie zadania, praca z chorym, ćwiczenia medyczne - ćwiczenia praktyczne,
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K01	Obserwacja zachowań,
	przestrzegania praw pacjenta; i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;	K02	Obserwacja zachowań,
	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K03	Obserwacja zachowań,
	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;	K04	Obserwacja zachowań,
	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K06	Obserwacja zachowań,
	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K07	Obserwacja zachowań,

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład informacyjny i konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna, samodzielna praca studenta,

udział w praktyce - zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda sytuacyjna, metoda przypadków - case study, metoda problemowa, pokaz, objaśnienie, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej, wykonywanie świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela, seminarium, dyskusja dydaktyczna, konsultacje indywidualne, samodzielne studiowanie i samodzielna praca studentów.

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Egzamin – test,

Kryteria oceny z egzaminu; kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Zajęcia praktyczne

Warunkiem rozpoczęcia i odbycia ćwiczeń jest pozytywnie zdanie egzaminu.

Zajęcia praktyczne: 100% obecność na zajęciach, udział w praktyce, pozytywna ocena z przeprowadzonego i poprawnie udokumentowanego procesu pielęgnowania wybranego chorego oraz edukacji zdrowotnej, zaliczenie tematów seminaryjnych, zaliczenie umiejętności praktycznych, pozytywna postawa studenta na zajęciach.

kryteria zaliczenia zajęć praktycznych:

- Obecność na zajęciach, kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjenta, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach opiekuńczo- pielęgnacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej
- Zapewnienie pacjentowi opieki pielęgniarskiej zgodnie z obowiązującymi standardami pielęgnowania oraz zasadami etyki ogólnoludzkiej i zawodowej,
- Udokumentowanie opieki (dokumentacja procesu pielęgnowania, edukacja zdrowotna)
- Zaliczenie ustne tematyki zajęć praktycznych oraz umiejętności praktycznych w oddziale według indeksu (dziennika) umiejętności
- Ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, oraz pracy studentów według indywidualnej karty oceny (Działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki pielęgniarskiej, świadczenie opieki zdrowotnej i zarządzanie opieką zdrowotną, podejmowanie działań edukacyjnych**)** samoocena studentów

Warunki zaliczenia

Wykład: uzyskanie zaliczenia z wykładów na podstawie obecności (85%) i pozytywnie zaliczonych kolokwiów cząstkowych.

Egzamin pisemny - test

Zasady dopuszczenia do egzaminu: obecności (85%), udokumentowane samokształcenie, zaliczenie kolokwiów cząstkowych,

Kryterium zaliczenia egzaminu: uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi z testu egzaminacyjnego

Zajęcia praktyczne

Zajęcia praktyczne: 100% obecność na zajęciach, udział w praktyce, pozytywna ocena z przeprowadzonego i poprawnie udokumentowanego procesu pielęgnowania wybranego chorego oraz edukacji zdrowotnej, zaliczenie tematów seminaryjnych, zaliczenie umiejętności praktycznych, pozytywna postawa studenta na zajęciach.

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady:

Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny i pielęgnowanie chorego w schorzeniach: układu krążenia, serca, naczyń krwionośnych, układu oddechowego, układu, pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek, pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi. Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.

Zajęcia praktyczne:

Umiejętności praktyczne przygotowujące studentów do objęcia opieką pielęgniarską chorych ze schorzeniami internistycznymi, realizacja technik i procedur stosowanych w internistycznej praktyce pielęgniarskiej, uczestniczenie w diagnozowaniu i leczeniu

chorych internistycznych; wykorzystywania wiedzy klinicznej w rozpoznawaniu problemów zdrowotnych i pielęgnowaniu chorych w schorzeniach internistycznych.

Contents of the study programme (short version)

Lectures:

Etiology, pathogenesis, clinical picture and nursing the ill in diseases: of cardiovascular system, heart, blood vessels, respiratory system, digestive system (stomach, intestine, large glands), liver, pancreas, urinary system (kidney, bladder), osteoarticular system, muscles, endocrine system and blood. Participation of nurses in the diagnosis and treatment of diseases occuring in internal medicine.

Practical medical classes
Practical skills preparing students to take up the nursing care for patients with diseases of internal medicine, implementation of techniques and procedures applied in internal medicine nursing practice, participation in the diagnosis and treatment of patients with internal diseases; use of clinical knowledge in diagnosing health problems and nursing patients with diseases of internal medicine.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady

- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu krążenia (dusznicą bolesną, zawałem mięśnia sercowego, przewlekłą i ostrą niewydolnością krążenia, chorobą nadciśnieniową).
- Edukacja chorego ze schorzeniami układu krążenia. Przygotowanie pacjenta do samopielęgnacji.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu oddechowego(z zapaleniem płuc, POChP, astmą oskrzelową). Przygotowanie chorych do samokontroli i samoopieki.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu pokarmowego(z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy, wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego, marskością wątroby, przewlekłym zapaleniem trzustki).
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z nadczynnością i niedoczynności tarczycy
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z cukrzycą, profilaktyka powikłań ostrych i przewlekłych. Przygotowanie chorych z cukrzycą do samoobserwacji i samopielęgnacji.
-Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu krwiotwórczego (z białaczką, niedokrwistością, skazą krwotoczną).
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z reumatoidalnym zapaleniem stawów.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek. Przygotowanie chorego i jego rodziny do dializoterapii

Ćwiczenia praktyczne medyczne

1. Poznanie środowiska oddziału chorób wewnętrznych. Komunikowanie się z chorym, zespołem terapeutycznym, rodziną chorego.
2. Zbieranie informacji o stanie zdrowia chorego z dostępnych źródeł z wykorzystaniem znanych metod zbierania informacji ukierunkowanych na schorzenie pacjenta i potrzeby bio-psycho-społeczne.
3. Analiza zebranych informacji i ocena stanu bio-psych-społeczno-duchowego pacjenta.
4. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych zgodnie z obowiązującymi procedurami. Zapewnienie opieki pielęgniarskiej przed w trakcie i po badaniach.
5. Rozpoznanie i formułowanie problemów zdrowotnych przy współudziale chorego, jego rodziny oraz określenie celów pielęgnowania i planowanie opieki zgodnie z wybraną teorią pielęgnowania.
6. Zapewnienie opieki pielęgniarskiej uwzględniającej różne formy terapii: farmakoterapii, dietoterapii, psychoterapii elementarnej, rehabilitacji zgodnie z planem pielęgnacji.
7. Obserwacja chorego pod kątem działania stosowanych form terapii.
8. Określenie kryteriów oceny opieki. Ocena niebezpieczeństwa powikłań wynikających z przebiegu choroby i procesu leczenia. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie powikłaniom.
9. Udział w rehabilitacji pacjentów przewlekle chorych z uwzględnieniem profilaktyki powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia.
10. Ocena zdolności pacjenta i/lub jego rodziny do samopielęgnacji. Rozpoznanie deficytów w zakresie samoopieki. Określenie zakresu edukacji, celu, planu, dobór metod, środków i treści do przeprowadzenia edukacji chorego i jego rodziny.
11. Ustalenie kryteriów do oceny osiągniętych celów edukacyjnych. Ocena efektów osiągniętych w procesie edukacji pacjenta.
12. Końcowa ocena efektów opieki pielęgniarskiej oraz przygotowania pacjenta do samopielęgnacji po wyjściu ze szpitala zgodnie z kryteriami.

Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Wykład:

1. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2009
2. Pączek L.(red) : Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.

3. Interna Szczeklika 2018 / [red. Piotr Gajewski]. Medycyna Praktyczna, 2018

Zajęcia praktyczne:

1. Oliver A. Leach, Gijs I. van Boxel: Choroby wewnętrzne . Wrocław: Urban & Partner, 2016
2. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych / pod red. Franciszka Kokota ; aut.: Zbigniew Gąsior [et al.]. PZWL 2014
3. Sarnowska Alina: Działalność edukacyjna pielęgniarki odcinkowej w oddziale internistycznym**.** Wydawca: Piła: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica, 2008,

Praktyka zawodowa

1. Uchmanowicz I., Kubera-JaroszewiczK.: Edukacja diabetologiczna : standard opieki pielęgnacyjnej chorego na cukrzycę. Wrocław: Continuo, 2012.

2. Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Choroby wewnętrzne – kompendium. Medycyna Praktyczna, Kraków 2010

Czasopisma:

1. Magazyn Pielęgniarki i Położnej,
2. Pielęgniarstwo XXI wieku,
3. Medycyna Praktyczna,
4. Nowa Medycyna,
5. Medycyna po Dyplomie,
6. Rehabilitacja medyczna,
7. Zdrowa żywność, zdrowy styl życia,
8. Dietetyka,
9. Gerontologia Polska,
10. Endokrynologia, otyłość i zaburzenia przemiany materii
11. Endokrynologia Polska
12. Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + ćwiczenia medyczne (h) + konsultacje z prowadzącym (5 h) + udział w egzaminie (h)	
Przygotowanie do ćwiczeń medycznych,	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo Pomostowe		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Podstawy ratownictwa medycznego**		
Course / group of courses	Basics of Emergency Medical Services		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**1**	**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	2

Formaprowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	5		II	zaliczenie
Seminarium	15		II	Zaliczenie z oceną

Koordynator	Mgr Zdzisław Wolak
Prowadzący	Mgr Zdzisław Wolak
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Formaprowadzenia zajęć:W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Podstawowa wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii i podstaw pielęgniarstwa.			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	W35.zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS,Basic Life Support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS,Advanced Life Support) W36.zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; W37.procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych ,katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	W35 W36 W37	Kolokwium, test zaliczeniowy,

	DU27.udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; D.U28.doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu; D.U29.doraźnie tamować krwawienia i krwotoki D.U30.wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatycznydefibrylatorzewnętrzny(AED,Automated External Defibrillator) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych	U27 U28 U29 U30	rozwiązywanie symulowanych sytuacji na fantomach wykonywanie rękoczynów
	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych		Obserwacja studenta

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

- objaśnienie (wyjaśnienie, omówienie),
- pokaz, prezentacja,
- symulacja,
- instruktaż, ćwiczenia przedmiotowe
- obserwacja
- samokształcenie

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria procentowe oceny kolokwium zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej (samokształcenie) zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Wiedza:

- aktywność studenta, odpowiedzi ustne

- przygotowanie pracy na zadany temat

- niezbędna obecność na zajęciach, znajomość zasad udzielania pomocy, niezbędna do zaliczenia testu

Umiejętności:

- wykonywanie rękoczynów resuscytacyjnych

- rozwiązywanie symulowanych sytuacji na fantomach

- jakość podejmowanych interwencji resuscytacyjnych i doraźnych w zagrożeniu zdrowia w warunkach symulowanych.

Kompetencje:

Obserwacja pod kątem właściwej oceny konsekwencji podejmowanych działań , samodzielności i odpowiedzialności za podejmowane decyzje

Warunki zaliczenia

Zaliczenie z oceną na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywność na zajęciach, zaliczenie pracy samokształceniowej, **Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów.** Zaliczenie w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru składający się z minimum 25 pytań (po 1 pkt. za prawidłową odpowiedź oraz 50% prawidłowych odpowiedzi) oraz 1 praca pisemna realizowana w trakcie semestru.

Treści programowe (skrócony opis)

Przedmiotem zajęć jest postępowanie reanimacyjne w stanach bezpośredniego zagrożenia życia, oraz pomoc doraźna w innych stanach zagrożenia zdrowia i życia, z wykorzystaniem fantomów do nauki zabiegów ratowniczych. Zapoznanie z podstawowymi aktami prawnymi w obszarze ratownictwa medycznego, oraz organizacją udzielania pomocy w zdarzeniach pojedynczych, mnogich i katastrofach.

Contents of the study programme (short version)

The subject of the course is the resuscitation procedure in the states of immediate life threat, and emergency help in other states of health and life threat, using phantoms to learn rescue procedures. Acquainting with the basic legal acts in the field of emergency medical services, and organization of providing assistance in individual, multiple and disaster events.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1. System zintegrowanego RM w Polsce i na świecie
2. Akty prawne regulujące funkcjonowanie ratownictwa.
3. Organizowanie akcji ratunkowej ,fazy akcji ratunkowej.
5. Podział poszkodowanych, wypadku masowego, katastrofy, triage -segregacja ofiar.
6. Szpitalny Oddział Ratunkowy w sytuacji zdarzenia masowego i katastrofy

Ćwiczenia praktyczne medyczne:

1. Algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life support) .

2. Wykonywanie defibrylacji automatycznej (AED) i przyrządowego udrażniania dróg oddechowych.

3. Postępowanie ratownicze w stanach zagrożenia życia: , OZW, anafilaksja, omdlenia, drgawki,
4. Pierwsza pomoc w sytuacjach nagłych: doraźnie tamowanie krwawień i krwotoków, doraźne unieruchomienia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowanie pacjenta do transportu, urazy mózgowo-czaszkowe, urazy kręgosłupa, urazy klatki piersiowej i miednicy.

5. Utonięcia, hipotermia, porażenia prądem, piorunem.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1. J. Ćiećkiewicz - pod red. - Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych Górnicki Wyd. Med. 2010
2.ERC.PRC-Wytyczne resuscytacji Kraków 2015/www.prc.krakow.pl
3. M. Kózka pod. red. - Pielęgniarstwo ratunkowe PZWL 2013
4. M.Goniewicz - Pierwsza pomoc PZWL 2011

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem:udział w zajęciach – wykład - seminarium -konsultacje z prowadzącym - udział w zaliczeniu	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne (samokształcenie)	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego(h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**		
Kierunek studiów	**Pielęgniarstwo**		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Podstawy pielęgniarstwa**		
Course / group of courses	**Basics of Nursing**		
Kod zajęć / grupy zajęć	**558**	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**1**	**Semestr**	1

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykład	25		1	zaliczenie
ćwiczenia	5		1	zalizenie
			1	egzamin

Koordynator	Mgr Krystyna Florek Tarczoń
Prowadzący	Mgr Krystyna Florek Tarczoń
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**

	Wiedza: **zna i rozumie uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki** **Omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu profesjonalizacji .Definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia** **Charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej .Opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływu pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej .Zna i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich .Określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F.Nightingale, V.Henderson, D.Orem, C.Roy i B.Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa .** **Różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji** **.Wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu** **.Różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu** **.Charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki** **.Opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonania podstawowych czynności pielęgniarskich .** **Definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych** **.Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu**	**C.W01** **C.W04** **C.W03** **C.W04** **C.W05** **C.W06** **C.W07-12** **C.W39**	Testy kolokwia odpowiedzi ustne

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład - wykład informacyjny i konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna,
ćwiczenia - dyskusja dydaktyczna, seminarium, prezentacja multimedialna

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie odpowiedzi ustnych, aktywnego udziału w zajęciach, odpowiedzi pisemnych, obserwacji studenta

Kryteria procentowe ocen z zaliczenia pisemnego są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie
ćwiczenia - zaliczenie
Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym testowym

Warunki zaliczenia:

1. wykłady- obecność na 85% wykładów
2.ćwiczenia:
- obecność na ćwiczeniach 100%
- aktywny udział
- wykonanie zadania indywidualnego lub zespołowego

W przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia – odpracowanie ćwiczeń po uzgodnieniu z opiekunem dydaktycznym
3.egzamin - uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady i ćwiczenia:

Uwarunkowania historyczne wpływające na przyszłość rozwoju zawodu. Potrzeby zdrowotne jednostki i ich zaspakajanie. Opieka nad człowiekiem chorym, modele opieki. Diagnoza pielęgniarska, proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarek. Teorie pielęgnowania. Rola pielęgniarki w zespole opieki zdrowotnej. Opieka nad człowiekiem w zdrowiu i w chorobie

Contents of the study programme (short version)

Lectures and classes:

Historical considerations affecting the future development of the profession. Health needs of the individual and satisfying them. Care of the ill, models of care. Nursing diagnosis, the process of nurture as a method of work for nurses. Nursing theories. The role of nurses in the health care team. Taking care of a human being in health and in disease in practice: shaping practical skills preparing students for nursing the ill.

Treści programowe (pełny opis)

Tematy wykładów

1. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa
2. Pielęgniarstwo jako nauka, zawód, sztuka i profesja w ujęciu historycznym
3. Proces pielęgnowania
4. Teorie pielęgnowania
5. Holistyczna opieka pielęgniarska
6. Jakość opieki pielęgniarskiej

Tematyka ćwiczeń

1. Proces pielęgnowania pacjenta w wybranej specjalności pielęgniarskiej w oparciu o wybrany model pielęgnowania

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa tom 1.Założenia koncepcyjno – empiryczne opieki pielęgniarskiej. PZWL, W-wa 2017 **2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarskiej. PZWL, W-wa 2017** **3. Górajek-Jóźwik J.(red): Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej. W-wa, PZWL,2007**

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach –	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Ochrony Zdrowia/Zakład Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Pielęgniarstwo opieki długoterminowej**		
Course / group of courses	Nursing long-term care		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I,**	**Semestr**	II

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	15		II	zaliczenie z oceną
ĆP	40		II	zaliczenie
PZ	40		II	zaliczenie

Koordynator	dr Małgorzata Pasek
Prowadzący	dr Małgorzata Pasek
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu grupy przedmiotów realizujących treści w obszarach nauk podstawowych z zakresu psychologii, filozofii, etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa; wybranych przedmiotów opieki specjalistycznej oraz nauk społecznych.
Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	D.W1.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna
2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W2.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna
3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	D.W3.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja/

4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W4.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna
8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D.W8.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
9.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	D.W10.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
10.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	D.W18.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
11.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia	D.W32.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
12.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D.W33.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
13.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	D.U1.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
14.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	D.U2.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
15.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	D.U3	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
16.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	D.U4.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
17.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	D.U6.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
18.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	D.U7.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
19.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	D.U8.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
20.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	D.U9.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja

21.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	D.U13.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
22.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	D.U14.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
23.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych	D.U15.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
24.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	D.U18.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
25.	prowadzić rozmowę terapeutyczną	D.U20.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
26.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D.U21.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
27.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	D.U22.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
28.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	D.U24.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
29.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	D.U26.	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
30.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	PL1_K01	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
31.	przestrzegania praw pacjenta	PL1_K02	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
32.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	PL1_K03	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
33.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	PL1_K04	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
34.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	PL1_K05	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
35.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	PL1_K06	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja
36.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	PL1_K06	odpowiedź ustna/odpowiedź pisemna/obserwacja

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Wykład: informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, opis przypadku, studium pacjenta, samokształcenie,

esej.

Metody eksponujące: prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne i szkoleniowe.

Ćwiczenia praktyczne medyczne i praktyka zawodowa: ćwiczenia praktyczne, metoda problemowa, praca z chorym, studium przypadku, analiza dokumentacji medycznej, instruktaż, pokaz, zadania realizowane indywidualnie i zespołowo.

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania efektów kształcenia:

- Odpowiedzi ustne
- Odpowiedzi pisemne
- Ocenianie ciągłe
- Obserwacja studentów w rzeczywistych warunkach
- Samoocena studentów
- Ocena 360

Kryteria oceny efektów kształcenia

1. Po zakończeniu wykładów - zaliczenie pisemne - test wielokrotnego wyboru lub pytania problemowe otwarte lub esej
Kryteria oceny: kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

2. W trakcie trwania i po zakończeniu ćwiczeń praktycznych medycznych:
a) ocena przez nauczyciela i samoocena efektów kształcenia według ustalonych kryteriów:

Kryteria oceny wiedzy studenta:
3 pkt. – student posiada rozległą wiedzę, samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy (ocena bardzo dobra)
2 pkt. -student poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów, wymaga ukierunkowania nauczyciela do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy (ocena dobra)
1 pkt. – wymaga wyjaśnień, rozwiązuje problemy o średnim stopniu trudności, niektóre wypowiedzi są błędne (ocena dostateczna)
0 pkt – pomimo pomocy nauczyciela ma trudności z prezentowaniem wiadomości oraz rozwiązywaniem problemów nawet o małym stopniu trudności. (ocena niedostateczna)

Kryteria oceny umiejętności studenta:
3 pkt. – zadanie wykonane samodzielnie, zgodnie z procedurą i zasadami zapewniające wysoką jakość opieki pielęgniarskiej (ocena bardzo dobra)
2 pkt – zadanie wykonane z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela, poprawnie, zgodnie z zasadami i procedurą (ocena dobra).
1pkt. – wykonanie zadania wymagało ukierunkowania i pomocy nauczyciela, wykonane zgodnie z zasadami (ocena dostateczna)
0 pkt. – brak umiejętności wykonania zadania

Kryteria oceny kompetencji społecznych studenta:
3 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu bardzo dobrym, pozwalającym na bardzo dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student zawsze przestrzega stosowane kryteria
2 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu dobrym, pozwalającym na dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student prawie zawsze przestrzega stosowane kryteria
1pkt. – osiągnięcie kompetencji w stopniu dostatecznym, student częściowo stosował kompetencję do realizacji zadań zawodowych, student częściowo przestrzega stosowane kryteria, wymaga ukierunkowania nauczyciela
0 pkt. – brak zachowań wskazujących na osiągnięcie danej kompetencji i wykorzystywanie do realizacji zadań zawodowych. Student wymagająca ukierunkowania i nadzoru nauczyciela oraz kształtowania właściwych zachowań.
*Jeśli student z jakiejkolwiek kompetencji uzyska 0 punktów otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć praktycznych.

Po podsumowaniu wszystkich punktów ocena z zajęć praktycznych według kryteriów
100-90 % – max ilości punktów – bardzo dobry
89 – 85% – max ilości punktów - plus dobry
84 – 71% – max ilości punktów – dobry
70 – 66% – max ilości punktów – plus dostateczny
50 -65% – max ilości punktów – dostateczny

b) Kryteria do oceny odpowiedzi ustnej
c) Kryteria do oceny procesu pielęgnowania
d) Kryteria szczegółowe zaliczenia ćwiczeń praktycznych medycznych:
- Obecność na zajęciach, kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjenta, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w

podejmowanych decyzjach opiekuńczo- pielęgnacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej,
- Zapewnienie pacjentowi opieki pielęgniarskiej zgodnie z obowiązującymi standardami pielęgnowania oraz zasadami etyki ogólnoludzkiej i zawodowej,
- Udokumentowanie opieki (dokumentacja procesu pielęgnowania),
- Ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, oraz pracy studentów (działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki pielęgniarskiej, świadczenie opieki zdrowotnej i zarządzanie opieką zdrowotną, podejmowanie działań edukacyjnych)
- samoocena studentów

W przypadku nieobecności studenta ćwiczenia praktyczne medyczne/praktyka zawodowa muszą być zrealizowane w innym terminie (ustalonym z koordynatorem zajęć).

Warunki zaliczenia

1. Ćwiczenia praktyczne medyczne
- 100% obecność
- zaliczenie tematów seminaryjnych
- zaliczenie znajomości pielęgniarskich standardów opieki długoterminowej
- zaliczenie dokumentacji procesu pielęgnowania (w tym zakres edukacji/poradnictwa jako diagnoza pielęgniarska)

Warunkiem dopuszczenia do odbywania praktyki zawodowej jest zaliczenie zajęć praktycznych

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady:
Organizacja opieki długoterminowej. Prawny aspekt opieki długoterminowej. Wielowymiarowa opieka pielęgniarska wobec pacjenta z różnymi schorzeniami i jego rodziny w aspekcie opieki długoterminowej
Ćwiczenia praktyczne medyczne
Standardy opieki długoterminowej w warunkach domowych. Proces pielęgnowania wobec pacjenta i jego rodziny w opiece długoterminowej w warunkach domowych.
.

Contents of the study programme (short version)

Lectures
Long-term care organization. The legal aspect of long-term care. Multidimensional nursing care for a patient with various diseases and his family in the aspect of long-term care
Practical medical exercises
Standards for long-term care at home. Nursing process for the patient and his family in long-term care at home.
Professional practice
Standards of long-term care in stationary conditions. Nursing process for the patient and his family in long-term care in stationary conditions.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1. Ogólna charakterystyka opieki długoterminowej, podstawowe pojęcia.
2. Uwarunkowania rozwoju opieki długoterminowej:: demograficzne, epidemiologiczne, społeczne i ekonomiczne
3. Organizacja opieki długoterminowej, opieka długoterminowa w warunkach domowych
    a. Uwarunkowania rozwoju opieki długoterminowej:: demograficzne, epidemiologiczne, społeczne i ekonomiczne
    b. Realizatorzy świadczeń dla osoby obłożnie chorej i niesamodzielnej
    c. Charakterystyka pacjentów obejmowanych opieką długoterminową
    d. Czynniki warunkujące potrzebę umieszczenia pacjenta w stacjonarnej placówce opieki długoterminowej
    e. Kwalifikacja pacjentów do objęcia opieką długoterminową
4. Uwarunkowania prawne opieki długoterminowej
5. Charakterystyka schorzeń pacjentów zakwalifikowanych do opieki długoterminowej
6. Problemy osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej w wybranych schorzeniach somatycznych w różnym wieku.
7. Problemy osób upośledzonych umysłowo w aspekcie opieki długoterminowej
8. Problemy osób z zaburzeniami psychicznymi w aspekcie opieki długoterminowej
9. Standardy i procedury w opiece długoterminowej
10. Metody oceny potrzeb, stanu funkcjonalnego i jakości życia
11. Aktywizacja pacjentów
12. Rola rodziny w opiece nad pacjentem objętym opieką długoterminową .

Ćwiczenia praktyczne medyczne

1. Standardy i procedury w opiece długoterminowej w warunkach domowych
2. Problemy osób upośledzonych umysłowo w aspekcie opieki długoterminowej.
3. Opieka pielęgniarska wobec pacjentów ze schorzeniami narządu ruchu.
4. Pielęgnacja pacjentów sztucznie wentylowanych

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1. Eleonora Zielińska, Beata Guzak, Katarzyna Syroka-Marczewska Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018 2. Kornelia Kędziora-Kornatowska, Marta Muszalik, Edyta Skolmowska: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	nauki o zdrowiu
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h) + ćwiczenia medyczne (h) + praktyka zawodowa (h) + udział w zaliczeniu (h)	
Przygotowanie do, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS 6	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych**		
Course / group of courses	Rehabilitation and Nursing Care for the Disabled		
Kod zajęć / grupy zajęć	**599**	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**	**Rodzaj zajęć[1]**	**obowiązkowe**
Rok studiów	**I**	**Semestr**	II

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	15	**0**	II	Zaliczenie z oceną

Koordynator	**dr n. med. B. Kubik**
Prowadzący	**dr n. med. B. Kubik, lek. med. A. Dara**
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	D.W26.	test
	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	D.W27.	
	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D.W33.	test
	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.	udział w praktyce, metoda problemowa, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej,
	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	D.U2.	udział w praktyce, metoda problemowa, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej,
	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania

	Dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	D.U6.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych;	D.U15.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru i użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz wyrobów medycznych;	D.U16.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D.U21.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
	1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja zachowań
	2) przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;		Obserwacja zachowań
	3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		Obserwacja zachowań
	4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;		Obserwacja zachowań
	5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		Obserwacja zachowań
	6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		Obserwacja zachowań
	7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.		Obserwacja zachowań

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Teoria - wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, metody eksponujące- film, prezentacja multimedialna

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia:

Wykłady - test pisemny

Kryteria oceny: kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie z oceną

Warunki zaliczenia:

1. wykładów - uzyskanie z testu pisemnego co najmniej oceny dst
2. zaliczenie ćwiczeń medycznych:
- 100% obecność na zajęciach
- udokumentowanie podejmowania opieki nad pacjentem
3. zaliczenie praktyki zawodowej
- udokumentowane odbycie praktyki zawodowej w danej placówce

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady:

Rodzaje niepełnosprawności. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego
Cele, zasady i etapy rehabilitacji. Rehabilitacja kompleksowa – lecznicza, zawodowa, społeczna. Zaopatrzenie w sprzęt i pomoce ortopedyczne. Udz
i techniki usprawniania chorych. Integracja osoby niepełnosprawnej w środowisku zamieszkania, pracy, edukacji i wychowania. Rehabilitacja osób n

Contents of the study programme (short version)

Lectures
Types of disability. Psycho-social problems of a disabled person and his/her family. Cooperation with a disabled man, his/her environment and institutions supporting the rehabilitation process. Objectives, principles and stages of rehabilitation. Complex rehabilitation - therapeutic, professional, social. Supply of equipment and orthopedic aids. The participation of nurses in the process of rehabilitation of the disabled. Methods and techniques used in rehabilitation of the ill. The integration of the disabled persons with the living, work, education and upbringing environment. Rehabilitation of the visually impaired. Rehabilitation of people with a damage of a motion organ.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1. Wprowadzenie ogólnych pojęć dotyczących rehabilitacji i niepełnosprawności-definicje, podział. Podział, omówienie ćwiczeń w rehabilitacji i ich zastosowanie.
3. Wybrana nowoczesna metoda rehabilitacji-metoda McKenzie- wyjaśnienie założeń, celu leczenia i diagnostyki oraz ilustracja metody wieloma przykładami.
4. Rehabilitacja w pulmonologii-różne metody i techniki pracy z pacjentem pulmonologicznym, pozycje drenażowe, wibracje, oklepywania i inne.
5. Praktyczne wskazówki dotyczące prawidłowego i bezpiecznego przenoszenia pacjentów, ich pionizacja.
6. Sprzęt i zaopatrzenie ortopedyczne.
7. Laseroterapia-cel, metodyka, wskazania i p/wskazania. Krioterapia-leczenie zimnem, cel, zastosowanie w nowoczesnej rehabilitacji.
8. Rehabilitacja w wybranych jednostkach chorobowych. Osoby z niepełnosprawnością-podstawowe pojęcia, podejście personalistyczne, wpływ niepełnosprawności na osobę z niepełnosprawnością. Podział niepełnosprawności. Karta praw osób niepełnosprawnych.

9. Współpraca z człowiekiem z niepełnosprawnością, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi warunki skuteczności procesu rehabilitacji.
10. Cele, zasady, etapy rehabilitacji. Etapy rehabilitacji kompleksowej (leczniczej, zawodowej, społecznej). Rola i zadania pielęgniarki w procesie rehabilitacji.
14. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Funkcja rehabilitacyjna pielęgniarki. Podstawowe metody i techniki usprawniania. Zakres i zasady współpracy pielęgniarki z zespołem interdyscyplinarnym.
11. Postawy społeczeństwa wobec osób z niepełnosprawnością. Proces integracji w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania.
12. Ogólne zasady rehabilitacji osób głuchych i niedosłyszących, osób niewidomych i niedowidzących.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Literatura podstawowa:
1. Kurpas D., Kassolik K.: Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010.
2. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, 2013.
Literatura uzupełniająca:
1. Kubacki J.: Alloplastyka stawów w aspekcie zagadnień ortopedycznych i rehabilitacyjnych. Wydawnictwo AWF, Katowice 2004.
2. Kiwerski J.: Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005
3. Tarek A., Gaber K.: Rehabilitacja neurologiczna : przypadki kliniczne. PZWL, 2010.
4. Woyciechowska J.: W sobie moc czyli rehabilitacja wielowymiarowa w stwardnieniu rozsianym : przewodnik dla osób z SM
5. Kwolek A.(red): Rehabilitacja w udarze mózgu. Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011.
6. Zimmermann-Górska I.: Choroby reumatyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + konsultacje z prowadzącym (h) + udział w zaliczeniu (h)	
Przygotowanie do zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/ Katedra Pielęgniarstwa**			
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Organizacja pracy pielęgniarskiej**			
Course / group of courses	Organization of nursing work			
Kod zajęć / grupy zajęć			**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS			**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	**I**		**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	15	1	I	Zaliczenie z oceną

Koordynator	Dr Maria Mika
Prowadzący	Dr Maria Mika
Język wykładowy	Język polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Podstawy pielęgniarstwa, zdrowie publiczne
Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	C.W26.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
2.	przepisy prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	C.W27.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
3.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	C.W28.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
4.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	C.W29.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
5.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	C.W30.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
6.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	C.W31.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach

7.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	C.U38.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
8.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;	C.U39.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
9.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	C.U40.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
10.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;	C.U41.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
11.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	C.U42.	Kolokwium, ocena aktywności na zajęciach
12.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	PL2_KO5	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
13.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	PL2_KO7	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Metody podające: Wykład tradycyjny, demonstracja przykładów, Metody problemowe: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (konwersatorium), Metody eksponujące: materiał audiowizualny Metody praktyczne: pokaz, praca z filmem
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Kryteria procentowe oceny wypowiedzi zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie Kryteria oceny wypowiedzi ustnej: zestawy ustrukturyzowanych pytań oraz kryteria oceny odpowiedzi na pytania.
Warunki zaliczenia
Zaliczenie z oceną na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywność na zajęciach
Treści programowe (skrócony opis)
Zasady organizacji pielęgniarskiego stanowiska pracy z uwzględnieniem zasad ergonomii i przepisów BHP, obciążenia w pracy pielęgniarki w zależności od stanowiska pracy. Podstawowe elementy dla prawidłowego planowania pracy własnej, elementy jakości opieki pielęgniarskiej, niezbędne elementy w szacowaniu kosztów usług pielęgniarskich.
Contents of the study programme (short version)
The principles of the organization of nursing workplace taking into account the principles of ergonomics, OHS regulations, workload depending on the workplace. Basic elements for the proper planning of own work, elements of the quality of nursing care, essential elements in estimating the costs of nursing services.
Treści programowe (pełny opis)
1.Pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. 2.Przepisy prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich. 3.Podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki, rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy. 4. Etapy planowania pracy własnej i podległego personelu i ich znaczenie w rozwoju zawodowym. 5.Możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego. 6. Problematyka jakości w opiece zdrowotnej i pielęgnowaniu, standard opieki, procedura, algorytm.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
4. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej .Podręcznik dla studentów studiów licencjackich Wydziałów Pielęgniarstwa oraz Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wyd. Czelej. Lublin 2004. 5. Kulig T., Latalski M.: Zdrowie publiczne Wyd. Czelej. Lublin 2002. 6. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red). Podstawy pielęgniarstwa. Wyd. Czelej.. Lublin 2004

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h) - konsultacje z prowadzącym (h) udział w zaliczeniu z oceną (h)	
Przygotowanie do, zajęć	

Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	-
Zajęcia o charakterze praktycznym (…h)	-

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Opieka paliatywna**		
Course / group of courses	Palliative Care		
Kod zajęć / grupy zajęć	590	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**1**	**Semestr**	2

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	15	-	2	Zaliczenie z oceną
Ćwiczenia specjalistyczne	40	-	2	Zaliczenie
Praktyka zawodowa	40	-	2	Zaliczenie

Koordynator	dr Monika Łabuzek
Prowadzący	prof. dr hab. Leszek Kołodziejski, dr Monika Łabuzek, dr Barbara Kubik
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Wiedza zdobyta w dotychczasowym kształceniu zawodowym i samokształceniu z zakresu: anatomii, fizjologii, patofizjologii, etyki, psychologii i socjologii. Wykazanie się następującymi umiejętnościami: porozumiewania, rozpoznawania problemów i planowania opieki nad chorym nacechowane stanem refleksyjnej równowagi. Postawa obrazująca poszanowanie autonomii i godności człowieka.

Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W1	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną
2	Etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach.	D.W2	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną
3	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej	D.W3	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną Dokumentacja procesu pielęgnowania
4	Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	D.W4	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną

5	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną Dokumentacja procesu pielęgnowania
6	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W7	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną Obserwacja studenta w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
7	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	D.W8	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną Dokumentacja procesu pielęgnowania
8	Zasady organizacji opieki specjalistycznej paliatywnej	D.W10	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną
9	Metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.	D.W32	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną
10	Metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	D.W33	Odpowiedzi ustne Zaliczenie z oceną
11	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej.	D.U1	Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne i pisemne z dyżuru
12	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	D.U3	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
13	Dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków.	D.U6	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
14	Dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	D.U7	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
15	Doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii.	D.U9	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Symulacja medyczna
16	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej.	D.U11	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
17	Dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.	D.U15	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne i pisemne Dokumentacja procesu pielęgnowania
18	Rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U18	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
19	Pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną.	D.U19	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
20	Prowadzić rozmowę terapeutyczną.	D.U20	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
21	Prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	D.U21	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
22	Przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	D.U22	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne i pisemne
23	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.	D.U24	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Symulacja medyczna
24	Postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta.	D.U25	Obserwacja w warunkach rzeczywistych

25	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	D.U26	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
26	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	D.K01	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
27	Przestrzegania praw pacjenta	D.K02	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
28	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	D.K03	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
29	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	D.K04	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
30	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	D.K07	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Wykład konwersatoryjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji, dyskusja dydaktyczna, praca z tekstem, film

Instruktaż, pokaz, metoda przypadku, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się:
Wykłady - test pisemny
Ćwiczenia praktyczne medyczne:
- obserwacja uczestnicząca,
- udokumentowanie opieki nad pacjentem,
- przestrzeganie kryteriów i procedur postępowania w oddziale i opieki nad chorym
Kryteria oceny:
Zaliczenie testu: Termin zaliczenia, terminy poprawkowe i kryteria ocen z testu ustalane są zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie z oceną
ćwiczenia praktyczne medyczne - zaliczenie
praktyka zawodowa - zaliczenie
test pisemny na zakończenie modułu zajęć

Warunki zaliczenia:
1. wykłady - zaliczenie testu pisemnego na co najmniej ocenę dst
2. zaliczenie ćwiczeń medycznych:
- 100% obecność na zajęciach
- udokumentowanie podejmowania opieki nad pacjentem
3. zaliczenie praktyki zawodowej
- udokumentowane odbycie praktyki zawodowej w danej placówce

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady
Opieka paliatywna i hospicyjna. Objawy występujące u chorych z zaawansowanym procesem nowotworowym. Komunikowanie się z chorym i jego rodziną. Wsparcie dla rodziny w okresie choroby i żałoby.

Ćwiczenia specjalistyczne
Realizacja indywidualnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z postępującą chorobą nowotworową, zapewnienie komfortu choremu w okresie umierania i agonii oraz udzielenie wsparcia rodzinie w czasie opieki nad chorym i w okresie osierocenia.

Praktyka zawodowa
Doskonalenie umiejętności praktycznych i postaw etycznych niezbędnych do udzielenia wsparcia choremu z zaawansowaną, postępującą chorobą nowotworową oraz rodzinie podczas jego choroby i w okresie osierocenia.

Contents of the study programme (short version)

Lectures
Palliative and hospice care. The symptoms occurring in patients with advanced cancer. Communication with the patient and their family. Support for the family during the illness and bereavement.

Specialized classes
Realization of individual nursing care of patients with progressive cancer, ensuring the patient's comfort during the dying process and providing support for the family during the care of the patient and in the bereavement.

Professional practice
Improvement of practical skills and ethical attitudes necessary to provide support for patients with advanced progressive cancer and their family during the illness and in the bereavement.

Treści programowe (pełny opis)

Zajęcia teoretyczne – wykłady:
1.Opieka paliatywna/hospicyjna: wyjaśnienie pojęć, historia opieki paliatywnej/hospicyjnej na świecie i w Polsce.
2.Zasady i standardy opieki paliatywnej/hospicyjnej. Filozofia postępowania w opiece paliatywnej. Organizacja opieki paliatywnej/hospicyjnej.
3.Rola pielęgniarki w wielodyscyplinarnym zespole opieki paliatywnej/hospicyjnej.
4.Znaczenie medycyny paliatywnej i leczenia objawowego na przykładach: bólu, duszności, lęku, depresji, zmęczenia, zaparć, nudności i wymiotów, kacheksji, odleżyn, obrzęku limfatycznego.
5.Charakterystyka bólu nowotworowego: podział bólu, wrażliwość (próg bólowy), częstotliwość występowania, patomechanizm, natężenie, metody oceny bólu, aspekt psychospołeczny bólu oraz współpraca pielęgniarki z pacjentem w zniesieniu bólu. Zasady postępowania w leczeniu bólów nowotworowych wg WHO.
6.Zapewnianie komfortu przez pielęgniarkę: psychicznego, fizycznego i społecznego- umiejętność porozumiewania się

werbalnego i niewerbalnego.
7.Wsparcie psychospołeczne i duchowe chorego i rodziny. Wsparcie w trakcie żałoby i osierocenia.
8.Rola wolontariatu w opiece paliatywnej.

Ćwiczenia specjalistyczne
1.Poznanie specyfiki i topografii, obowiązujących procedur oraz zasad BHP w hospicjum. Nawiązanie kontaktu z chorym, jego rodziną i zespołem terapeutycznym. Zapoznanie z programem i warunkami zaliczenia zajęć praktycznych, regulaminem zajęć praktycznych.
2.Planowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad chorym w terminalnym okresie choroby i nad jego opiekunami
3.Najczęstsze objawy, dolegliwości i problemy chorego.
4.Ból totalny – sposoby łagodzenia i farmakoterapia bólu oraz innych objawów somatycznych u chorego cierpiącego - udział pielęgniarki i ocena efektów. Monitorowanie skuteczności terapii p/ bólowej z wykorzystaniem skali VAS. Planowanie i realizacja działań podwyższających próg bólowy.
5.Znaczenie personelu terapeutycznego w sprawowaniu opieki nad chorym u schyłku życia oraz jego rodziną. Podsumowanie zajęć, dokonanie samooceny z uzasadnieniem i oceny zajęć praktycznych w oparciu o ustalone kryteria.

Praktyka zawodowa
1.Nawiązanie kontaktu z chorym, jego rodziną i zespołem terapeutycznym. Zebranie danych o chorym, opracowanie pytań do wywiadu i planu obserwacji, przeprowadzenie wywiadu i obserwacji, analiza dokumentacji, ocena stanu chorego.
2.Opieka nad pacjentem z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.
3.Pielęgnowanie chorego w czasie umierania i agonii. Wspieranie rodziny po śmierci chorego i w okresie osierocenia.
4.Ból totalny – metody leczenia i kontrola bólu u chorych w terminalnym okresie choroby. Rola pielęgniarki w leczeniu bólu nowotworowego. Pozafarmakologiczne metody łagodzenia dolegliwości bólowych. Wsparcie chorego.
5.Zastosowanie skal do oceny jakości życia (ESAS, RSCL) oraz dokonanie adekwatnej analizy i określenie planu opieki. Podsumowanie zajęć, dokonanie samooceny z uzasadnieniem i oceny praktyki zawodowej w oparciu o ustalone kryteria.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Wykłady, ćwiczenia specjalistyczne:
1. De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa 2017.
2. De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa 2005.
3. Krasuska M. E., Stanisławek A., Turowski K.: Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej. Wyd. AM, Lublin, 2005.
Praktyka zawodowa:
1.Kinghorn S., Gaines S.,((red. wyd. pol. De Walden-Gałuszko K., Gaworska-Krzemińska A.: Opieka paliatywna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.
2. Catane R., Cherny N., Kloke M., Tanneberger S., Schrijvers D.: ESMO – Podręcznik postępowania w zaawansowanej chorobie nowotworowej. MediPage 2007.
3. Kübler Ross E.: Rozmowy o śmierci i umieraniu. Poznań 2007.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne**		
Course / group of courses	Internal Medicine and Internal Medical Nursing		
Kod zajęć / grupy zajęć	**2020**	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**	**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**	**Semestr**	II

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	30	0	II	Zaliczenie, egzamin
Ćwiczenia medyczne	40	0	II	zaliczenie
Praktyka	120	0	II	zaliczenie

Koordynator	**dr n. med. B. Kubik**
Prowadzący	**dr n. med. B. Kubik, lek. med. W. Wacławski**
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu grupy przedmiotów realizujących treści w obszarach nauk podstawowych z zakresu psychologii, filozofii, etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa;			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1	Egzamin, kolokwium
	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych schorzeniach;	D.W2	Egzamin, kolokwium

	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej oraz opiece paliatywnej;	D.W3	Egzamin, kolokwium
	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W4	Egzamin, kolokwium
	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W5	Egzamin, kolokwium
	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6	Egzamin, kolokwium
	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7	Egzamin, kolokwium
	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W8	Egzamin, kolokwium
	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej);	D.W10	Egzamin, kolokwium
	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych;	D.W22	Egzamin, kolokwium
	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.	udział w praktyce, metoda problemowa, praca z chorym, analiza dokumentacji medycznej,
	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	D.U2.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne	D.U6.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	D.U7.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	D.U8.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	D.U9.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej	D.U11.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania
	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	D.U13.	udział w praktyce, wykonanie zadania

	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	D.U14.	udział w praktyce, wykonanie zadania
	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych;	D.U15.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić u dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D.U21.	udział w praktyce, praca z chorym, wykonanie zadania,
	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22.	udział w praktyce, wykonanie zadania,
	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	D.U23.	udział w praktyce, wykonanie zadania,
	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U25.	udział w praktyce, wykonanie zadania,
	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26.	wykonanie zadania, praca z chorym, ćwiczenia medyczne - ćwiczenia praktyczne,
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
	1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja zachowań,
	2) przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;		Obserwacja zachowań,
	3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		Obserwacja zachowań,
	4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;		Obserwacja zachowań,
	5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		Obserwacja zachowań,
	6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		Obserwacja zachowań,
	7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		Obserwacja zachowań,

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Teoria - wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, metody eksponujące- film, prezentacja multimedialna
Ćwiczenia praktyczne medyczne i praktyka zawodowa - pokaz, instruktaż, metoda przypadku, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Egzamin - test pisemny składający się z:
- części klinicznej i pielęgniarskiej- test jednokrotnego wyboru i pytania otwarte

Ćwiczenia praktyczne medyczne:
- obserwacja uczestnicząca,
- udokumentowanie opieki nad pacjentem w formie procesu pielęgnowania,
- przestrzeganie kryteriów i procedur postępowania w oddziale i opiece nad chorym

Praktyka
Praktyka zawodowa: 100% obecność na zajęciach, udział w praktyce, pozytywna ocena przedstawionej dokumentacji procesu pielęgnowania i edukacji zdrowotnej wybranego chorego, zaliczenie tematów seminaryjnych, zaliczenie umiejętności praktycznych, pozytywna postawa studenta na zajęciach. Kontrola praktyk, dziennik praktyk

Kryteria oceny:

Warunkiem zdania egzaminu jest zaliczenie obu części egzaminu (klinicznej i pielęgniarskiej) na ocenę pozytywną. Ocena końcowa z egzaminu nie jest średnią ocen z obu części.
kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie
ćwiczenia praktyczne medyczne - zaliczenie
praktyka zawodowa - zaliczenie
egzamin pisemny na zakończenie całości zajęć

Warunki zaliczenia:

1. egzaminu - uzyskanie z obu części egzaminu (klinicznej i pielęgniarskiej) co najmniej oceny dst
2. zaliczenie ćwiczeń medycznych:
- 100% obecność na zajęciach
- udokumentowanie podejmowania opieki nad pacjentem
3. zaliczenie praktyki zawodowej
- udokumentowane odbycie praktyki zawodowej w danej placówce

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady:

Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny i pielęgnowanie chorego w schorzeniach: układu krążenia, serca, naczyń krwionośnych, układu oddechowego, układu, pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek, pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi. Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.

Contents of the study programme (short version)

Lectures:

Etiology, pathogenesis, clinical picture and nursing the ill in diseases: of cardiovascular system, heart, blood vessels, respiratory system, digestive system (stomach, intestine, large glands), liver, pancreas, urinary system (kidney, bladder), osteoarticular system, muscles, endocrine system and blood. Participation of nurses in the diagnosis and treatment of diseases occuring in internal medicine.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu krążenia (dusznicą bolesną, zawałem mięśnia sercowego, przewlekłą i ostrą niewydolnością krążenia, chorobą nadciśnieniową).
- Edukacja chorego ze schorzeniami układu krążenia. Przygotowanie pacjenta do samopielęgnacji.

- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu oddechowego(z zapaleniem płuc, POChP, astmą oskrzelową). Przygotowanie chorych do samokontroli i samoopieki.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu pokarmowego(z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy, wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego, marskością wątroby, przewlekłym zapaleniem trzustki).
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z nadczynnością i niedoczynności tarczycy
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z cukrzycą, profilaktyka powikłań ostrych i przewlekłych. Przygotowanie chorych z cukrzycą do samoobserwacji i samopielęgnacji.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu krwiotwórczego (z białaczką, niedokrwistością, skazą krwotoczną).
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z reumatoidalnym zapaleniem stawów.
- Model opieki pielęgniarskiej chorego z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek. Przygotowanie chorego i jego rodziny do dializoterapii.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Literatura podstawowa:

1. Oliver A. Leach, Gijs I. van Boxel: Choroby wewnętrzne . Wrocław: Edra Urban & Partner, 2016
2. Interna Szczeklika 2018 / [red. Piotr Gajewski]. Medycyna Praktyczna, 2018
3. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2009

Czasopisma:

1. Magazyn Pielęgniarki i Położnej,
2. Pielęgniarstwo XXI wieku,
3. Medycyna Praktyczna,
4. Nowa Medycyna,
5. Medycyna po Dyplomie,
6. Rehabilitacja medyczna,
7. Zdrowa żywność, zdrowy styl życia,
8. Dietetyka,
9. Gerontologia Polska,
10. Endokrynologia, otyłość i zaburzenia przemiany materii
11. Endokrynologia Polska
12. Polski Przegląd Nauk o Zdrowiu

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (3h.) + ćwiczenia medyczne (h) + praktyka (120 h) + konsultacje z prowadzącym (h) + udział w egzaminie (h)	
Przygotowanie do ćwiczeń medycznych, praktyki	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Ochrony Zdrowia/Zakład Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne**		
Course / group of courses	Geriatrics and Geriatric Nursing		
Kod zajęć / grupy zajęć	586	**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	-	**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowy
Rok studiów	1	**Semestr**	1,2

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
W	30	-	1	Zaliczenie z oceną
ĆS	20	-	2	Zaliczenie
PR	80	-	2	Zaliczenie

Koordynator	dr Aneta Grochowska
Prowadzący	dr hab. W. Dobroś, dr A. Grochowska, dr B. Kubik
Język wykładowy	Polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Wiedza nabyta w trakcie kształcenia na I roku: anatomia i fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa, etyka, psychologia i socjologia.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W1.	Zaliczenie na ocenę, Test
2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W2.	Zaliczenie na ocenę, Test
3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym,	D.W3.	Zaliczenie na ocenę, Test
4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	D.W4.	Zaliczenie na ocenę, Test
5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5.	Zaliczenie na ocenę, Test

6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W6.	Zaliczenie na ocenę, Test
7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7.	Zaliczenie na ocenę, Test
8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D.W8.	Zaliczenie na ocenę, Test
9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D.W9.	Zaliczenie na ocenę, Test
10	zasady organizacji opieki specjalistycznej geriatrycznej,	D.W10.	Zaliczenie na ocenę, Test
11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego.	D.W11.	Zaliczenie na ocenę, Test
12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji.	D.W12.	Zaliczenie na ocenę, Test
13	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej.	D.U1.	Wykonanie zadania
14	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.	Wykonanie zadania
15	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób.	D.U3.	Wykonanie zadania
16	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków.	D.U6.	Wykonanie zadania
17	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	D.U7.	Wykonanie zadania
18	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	D.U12.	Wykonanie zadania
19	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych	D.U15.	Wykonanie zadania
20	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	D.U18.	Wykonanie zadania
21	prowadzić rozmowę terapeutyczną	D.U20.	Wykonanie zadania
22	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	D.U21.	Wykonanie zadania
23	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	D.U22.	Wykonanie zadania
24	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	D.U26.	Wykonanie zadania
25	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 ^{0}

26	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
27	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
28	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
29	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]
30	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	-	Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 [0]

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Wykłady - wykład informacyjny, konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna

ćwiczenia praktyczne medyczne i praktyka zawodowa - dyskusja dydaktyczna, seminarium, metoda problemowa, analiza dokumentacji medycznej, instruktaż, pokaz, wykonywanie świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela

samodzielna praca studentów (samokształcenie)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody:
- zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru

Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

Metody:
- dokumentacja procesu pielęgnowania
- odpowiedzi ustne
- ocenianie ciągłe
- obserwacja studentów w rzeczywistych warunkach
- samoocena studentów

Kryteria oceny efektów kształcenia

•Zaliczenie ćwiczeń praktycznych medycznych i praktyki zawodowej – ocena przez nauczyciela i samoocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia według ustalonych kryteriów:

Kryteria oceny wiedzy studenta:

3 pkt. – student posiada rozległą wiedzę, samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy
2 pkt. -student poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów, wymaga ukierunkowania nauczyciela do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy
1 pkt. – wymaga wyjaśnień, rozwiązuje problemy o średnim stopniu trudności, niektóre wypowiedzi są błędne
0 pkt – pomimo pomocy nauczyciela ma trudności z prezentowaniem wiadomości oraz rozwiązywaniem problemów nawet o małym stopniu trudności.

Kryteria oceny umiejętności studenta:

3 pkt. – zadanie wykonane samodzielnie, zgodnie z procedurą i zasadami zapewniające wysoką jakość opieki pielęgniarskiej
2 pkt – zadanie wykonane z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela, poprawnie, zgodnie z zasadami i procedurą
1pkt. – wykonanie zadania wymagało ukierunkowania i pomocy nauczyciela, wykonane zgodnie z zasadami
0 pkt. – brak umiejętności wykonania zadania

Kryteria oceny kompetencji społecznych studenta:

3 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu bardzo dobrym, pozwalającym na bardzo dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student zawsze przestrzega stosowane kryteria
2 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu dobrym, pozwalającym na dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student prawie zawsze przestrzega stosowane kryteria
1pkt. – osiągnięcie kompetencji w stopniu dostatecznym, student częściowo stosował kompetencję do realizacji zadań zawodowych, student częściowo przestrzega stosowane kryteria, wymaga ukierunkowania nauczyciela
0 pkt. – brak zachowań wskazujących na osiągnięcie danej kompetencji i wykorzystywanie do realizacji zadań zawodowych. Student wymagająca ukierunkowania i nadzoru nauczyciela oraz kształtowania właściwych zachowań.

*Jeśli student z jakiejkolwiek kompetencji uzyska 0 punktów otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z ćwiczeń medycznych

Kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

•Kryteria do oceny odpowiedzi ustnej
•Kryteria do oceny procesu pielęgnowania

Warunki zaliczenia

- Wykłady na zaliczenie z oceną – po zaliczeniu kolokwium końcowego w formie testu jednokrotnego wyboru

Warunki zaliczenia

1.Warunki zaliczenia wykładów - uzyskanie minimum 60% maksymalnej ilości punktów z testu jednokrotnego wyboru. Warunkiem dopuszczenia do końcowego testu jest zaliczenie samokształcenia.

2.Warunki zaliczenia samokształcenia - wybór jednej z podanych form oraz jej terminowe przygotowanie zgodnie z wytycznymi osoby prowadzącej zajęcia:

A. Udział w konferencji naukowej z zakresu opieki geriatrycznej potwierdzony certyfikatem (oryginał do wglądu, kserokopia do złożenia) wraz z pisemnym sprawozdaniem z uczestnictwa w konferencji.

B. Praca poglądowa z zakresu opieki geriatrycznej, na jeden z podanych tematów:

1.Znaczenie aktywności fizycznej dla seniorów, opracowanie kwestionariusza do oceny aktywności seniora.
2.Zaplanowanie gimnastyki dla seniora na podstawie literatury, opracowanie poradnika z ćwiczeniami.
3.Ochrona wzroku u seniorów, opracowanie poradnika.
4.Osteoporoza u osób starszych, zaplanowanie edukacji.
5.Edukacja seniora, u którego występują zaparcia.
6.Jadłospis dla seniora z uwzględnieniem zasad odżywiania osoby starszej.

C. Praca w charakterze wolontariusza w opiece nad osobą starszą potwierdzona zaświadczeniem o aktywnym udziale w wolontariacie podpisane/podbitym pieczątką instytucji, w której student uczestniczy w wolontariacie.

- ćwiczenia praktyczne medyczne – zaliczenie z oceną,
- praktyka zawodowa - zaliczenie z oceną

Warunkiem rozpoczęcia przez studenta ćwiczeń praktycznych medycznych jest zaliczenie wykładów na pozytywną ocenę. Warunkiem rozpoczęcia przez studenta praktyki zawodowej jest zaliczenie ćwiczeń praktycznych medycznych na pozytywną ocenę.

Warunki zaliczenia ĆM i praktyki zawodowej

- zapewnienie pacjentowi opieki pielęgniarskiej zgodnej z obowiązującymi standardami pielęgnowania
– zaliczenie tematów seminaryjnych
- zaliczenie znajomości farmakoterapii
- 100% obecność
- zaliczenie umiejętności praktycznych
- zaliczenie dokumentacji procesu pielęgnowania
- zaliczenie edukacji zdrowotnej

Treści programowe (skrócony opis)

Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. Cechy fizjologiczne i psychologiczne człowieka w wieku podeszłym.
Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka chorób wieku starszego – cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona, depresji.

Contents of the study programme (short version)

The aging process in terms of biological, psychological and socio-economic aspects. Physiological and psychological features of elderly people. Psychosocial and health problems of elderly people. Etiopathogenesis, course, treatment and prevention of diseases in the old age - diabetes, heart diseases, hypertension, atherosclerosis, dementias, Parkinson's syndrome, depression.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1.Współczesne poglądy naukowe na proces starzenia się
2.Odrębności fizjologiczne organizmu człowieka starego.
3.Biologiczne procesy starzenia się (teorie, mechanizmy, zmiany starcze układów i narządów)
4.Wybrane zespoły geriatryczne (etiopatogeneza, przebieg, specyfika leczenia i profilaktyka chorób wieku starszego)
- wielochorobowość, polipragmazja, problemy w przebiegu leczenia
- schorzenia układu krążenia
- schorzenia układu oddechowego
- schorzenia układu pokarmowego
- schorzenia układu moczowo-płciowego
- schorzenia ograniczające sprawność ruchową
- choroby narządu wzroku

- choroby laryngologiczne
- najczęstsze nowotwory występujące u osób w podeszłym wieku
- zespoły otępienne
- cukrzyca typu II
- depresje starcze
- zasady farmakoterapii w geriatrii

5.Proces starzenia się w aspekcie psychospołecznym i duchowym, specyfika pielęgniarstwa geriatrycznego.
6.Profilaktyka starzenia się – rola pielęgniarki w przygotowaniu człowieka do starości.
7.Komunikowanie się pielęgniarki z osobą starszą - bariery, zasady prawidłowej komunikacji
8.Całościowa ocena geriatryczna jako model oceny pacjenta w starszym wieku, metody
9.Wielkie problemy geriatryczne WPG, specyfika problemów- problemy wynikające z fizjologii i patologii starzenia się.
10.Opieka pielęgniarska osoby starszej z:
- nietrzymaniem moczu i stolca,
- niestabilnym chodem, upadki,
- unieruchomieniem, profilaktyka powikłań
- z upośledzeniem widzenia i ociemniałej
- upośledzeniem słuchu,
- w zespołach otępienno – depresyjnych

11.Organizacja i systemy opieki geriatrycznej w Polsce – rola i zadania pielęgniarki

Ćwiczenia praktyczne medyczne, praktyka zawodowa (IV sem):

1.Poznanie organizacji Domu Pomocy Społecznej, zadań personelu, roli pielęgniarki, nawiązanie kontaktu z mieszkańcami i zespołem terapeutycznym.
2.Dyskusja na temat oczekiwań studentów w procesie kształcenia w czasie zajęć praktycznych/praktyki zawodowej.
3.Określenie funkcji, zadań i umiejętności pielęgniarki geriatrycznej.
4.Komunikowanie werbalne i pozawerbalne z osobą starszą z uwzględnieniem zmian wynikających z procesu starzenia się oraz patofizjologii.
5.Gromadzenie danych o podopiecznym, wykorzystanie dostępnych źródeł: wywiad, obserwacja, analiza dokumentacji, przeprowadzenie oceny geriatrycznej z zastosowaniem skal oceny geriatrycznej.
6.Rozpoznanie problemów u osób starszych wynikających z fizjologii i patologii starzenia się oraz istniejących chorób.
7.Określenie priorytetów opiekuńczych u osób starszych. Zaplanowanie opieki nad podopiecznym w oparciu o znane modele pielęgnowania.
8.Ocena jakości opieki pielęgniarskiej - ukazanie efektów.
9. Konfrontacja celów kształcenia zawartych w programie zajęć praktycznych z oczekiwaniami studentów.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1.Cytowicz-Karpiłowska W., Kazimierska B., Cytowicz A.: Postępowanie usprawniające w geriatrii: podstawy, wskazania, przeciwwskazania. Almamer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2009
2.Kostka T., Koziarska-Rościszewska M.: Choroby wieku podeszłego. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2009
3. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + laboratorium (… h) + ćwiczenia specjalistyczne (h) + inne (… h) + konsultacje z prowadzącym (h) + udział w egzaminie (h) + praktyka zawodowa (h)	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne samokształcenie	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	

Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Genetyka**		
Course / group of courses	Genetics		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**2**	**Rodzaj zajęć[1]**	**obowiązkowe**
Rok studiów	**1**	**Semestr**	**1**

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	10		1	Zaliczenie Egzamin

Koordynator	prof. dr hab. Krzysztof Krzystyniak
Prowadzący	prof. dr hab. Krzysztof Krzystyniak
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Wymagania wstępne obejmują zakres wiadomości z biologii ze szczególnym uwzględnieniem biochemii, fizjologii człowieka i genetyki programu liceum ogólnokształcącego przewidzianych do egzaminu maturalnego w stopniu podstawowym			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	zna i rozumie uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	PL1_A.W9	Egzamin
	zna i rozumie problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	PL1_A.W10	Egzamin
	zna i rozumie budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	PL1_A.W11	Egzamin
	zna i rozumie zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	PL1_A.W12	Egzamin
	potrafi szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	PL1_A.U3	Egzamin
	potrafi wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	PL1_A.U4	Egzamin

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
wykład informacyjny, konwersatoryjny prezentacja multimedialna dyskusja dydaktyczna
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Weryfikacja efektów uczenia się na podstawie: - obecności i aktywności na zajęciach - odpowiedzi ustnych - odpowiedzi pisemnych na pytania otwarte lub pytania testowe . **Kryteria oceny efektów uczenia się - egzaminu w formie testu wielokrotnego wyboru** **Kryteria procentowe oceny są zgodne z Regulaminem studiów PWSZ w Tarnowie**
Warunki zaliczenia
Warunki zaliczenia wykładów (85% obecności), zaliczenie , **Egzamin**
Treści programowe (skrócony opis)
Elementy genetyki klasycznej (prawa Mendla). Elementy embriologii, cytofizjologii i immunologii. Kariotyp człowieka. Dziedziczenie cech sprzężonych z płcią. Środowisko a zmienność organizmu. Mutacje genowe, chromosomowe. Czynniki mutagenne.
Contents of the study programme (short version)
Elements of classical genetics (Mendel\'s laws). Elements of embryology, cytophysiology and immunology. Human karyotype. Heredity of sex-linked characteristics. Environment and volatility of the body. Gene and chromosomal mutations. Mutagenic factors.
Treści programowe (pełny opis)
Budowa i funkcja kwasów nukleinowych. Mutacje i naprawa DNA. Ekspresja genów w komórkach prokariotycznych i eukariotycznych. Regulacja ekspresji genów prokariotycznych (model operonu) i regulacja transkrypcji genu eukariotycznego. Cechy kodu genetycznego, produkty ekspresji genów – translacja i modyfikacja potranslacyjna białek. Ewolucja genomów. Zmienność genetyczna. Mechanizmy dziedziczenia. Dziedziczenie autosomalne jednogenowe dominujące i recesywne. Dziedziczenie sprzężone z płcią, zależne od płci, dziedziczenie dwu i wielogenowe. Elementy biotechnologii (PCR, klonowanie DNA w wektorach, hybrydyzacja, enzymy restrykcyjne, biblioteki DNA i cDNA). Użyteczność metod biotechnologicznych w diagnostyce i terapii chorób genetycznych oraz produkcji leków, kosmetyków. Organizmy modyfikowane genetycznie.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1.Drewa G., FerencT.: Podstawy genetyki. Wyd. Urban &Partner, 2008 2. John R. Bradley, David R. Johnson, Barbara R. Pober.: Genetyka medyczna, PZWL, 2009 3. Bala J.(red.): Biologia molekularna w medycynie. PWN, 2008

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (20 h.) + laboratorium (… h) + ćwiczenia (10h) + inne (… h) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie i w zaliczeniu	

(2h)	
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne: samokształcenie	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**			
Kierunek studiów	**Pielęgniarstwo**			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Etyka zawodu pielęgniarki**			
Course / group of courses	**Ethics of the Nursing Profession**			
Kod zajęć / grupy zajęć	**563**		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS			**Rodzaj zajęć**[1]	
Rok studiów	**1**		**Semestr**	1

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykład	9		1	Zaliczenie z oceną

Koordynator	**mgr K. Florek-Tarczoń**
Prowadzący	**mgr K. Florek-Tarczoń**
Język wykładowy	Polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Wymagania wstępne
Zna podstawowe pojęcia z nauk humanistycznych jak filozofia, etyka, moralność, wartości

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	zna i rozumie przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	PL1_C.W12	Odpowiedzi ustne
2	zna i rozumie istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	PL1_C.W13	Studiu przypadku Dyskusja w grupie
3	zna i rozumie problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	PL1_C.W14	Test wielokrotnego wyboru
4	zna i rozumie kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	PL1_C.W15	Dyskusja w grupie
5	potrafi rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	PL1_C.U27	Analiza kodeksu studium przypadku
6	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	PL1_K01	Obserwacja postaw studentów

7	jest gotów do przestrzegania praw pacjenta;	PL1_K02	Dyskusja odpowiedzi ustne obserwacja studentów?
8	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	PL1_K07	Analiza karty praw autorefleksja

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
wykład dialog edukacyjny dyskusja panelowa PBL
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie odpowiedzi ustnych, aktywnego udziału w zajęciach, odpowiedzi pisemnych, obserwacji studenta Kryteria procentowe ocen z zaliczenia pisemnego są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie
Warunki zaliczenia
Obecność obowiązkowa Aktywny udział w dyskusjach Zaliczenie końcowe w formie pisemnej – udzielenie odpowiedzi na 3 pytania obejmujące cały semestr
Treści programowe (skrócony opis)
Relacje filozofii z zawodem pielęgniarki. Koncepcje filozoficzne człowieka. Etyka a moralność. Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej. Wartości, normy i oceny moralne. Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Kodeks etyki pielęgniarskiej. Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarskiej. Dylematy etyczne w pracy pielęgniarki – ich rozwiązywanie.
Contents of the study programme (short version)
The relationship between philosophy and the profession of nurse. Philosophical concepts of man. Ethics and morality. Analysis of a moral situation and making moral decisions. Values, standards and moral judgments. Ethics in the practice of nursing. The ethics of nursing. Contemporary ethical concepts in the practice of nursing. Ethical dilemmas in the nurse,s workplace -and dealing with them.
Treści programowe (pełny opis)
Wykłady 1.Zagrożenia humanizmu i duchowości we współczesnym pielęgniarstwie 2.Założenia filozoficznych koncepcji człowieka 3.Zasady i koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarskiej 4.Pielęgniarstwo wobec współczesnych problemów bioetycznych 5.Standardy etyczne w pielęgniarstwie 6.Podejmowanie decyzji etycznych w praktyce pielęgniarskiej 7.Autorytety i wzorce moralne dla współczesnego pielęgniarstwa 8.Rachunek sumienia w ujęciu Błogosławionej Hanny Chrzanowskiej
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1.Tatoń J.: Filozofia w medycynie. PZWL, Warszawa 2003 2. Bartoszek A.: Człowiek w obliczu cierpienia i umierania. Moralne aspekty opieki paliatywnej. Katowice 2000 3. Wrońska I., Mariański J.(red.): Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla pielęgniarskich studiów licencjackich. Lublin 2002.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	

Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem:	
Przygotowanie do l, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwiów i ZALICZEŃ	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	-

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.
akterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Ochrony Zdrowia/Zakład Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne**		
Course / group of courses	Surgery and Surgical Nursing		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**1**	**Semestr**	2

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykłady	30		2	Egzamin
ćwiczenia specjalistyczne	40		2	Zaliczenie
praktyka zawodowa	120		2	Zaliczenie

Koordynator	mgr Elżbieta Marcisz
Prowadzący	prof. dr hab. Leszek Kołodziejski, mgr Elżbieta Marcisz, mgr Maria Borowiec
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu grupy przedmiotów realizujących treści w obszarach nauk podstawowych oraz wybranych przedmiotów opieki specjalistycznej, a także nauk społecznych			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	D.W1	Odpowiedzi ustne Egzamin
2	zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych schorzeniach;	D.W2	Odpowiedzi ustne Egzamin
3	zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym	D.W3	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
4	zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	D.W4	Odpowiedzi ustne Egzamin
5	zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W5	Odpowiedzi ustne Egzamin Obserwacja studenta w warunkach rzeczywistych

6	zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
7	zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7	Egzamin Odpowiedź ustna Obserwacja studenta w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
8	zna i rozumie reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W8	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
9	zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej	D.W10	Odpowiedzi ustne Egzamin
10	zna i rozumie zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	D.W22	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
11	zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	D.W23	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
12	zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	D.W24	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja studenta w warunkach rzeczywistych
13	zna i rozumie zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	D.W25	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania
14	zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	D.W29	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych
15	zna i rozumie metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	D.W30	Odpowiedzi ustne Egzamin Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych
16	potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1	Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne z dyżuru
17	potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	D.U2	Dokumentacja procesu pielęgnowania i edukacji Obserwacja w warunkach rzeczywistych
18	potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U3	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
19	potrafi oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	D.U6	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
20	potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U8	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania

21	potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	D.U9	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
22	potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	D.U12	Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych
23	potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian oraz realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem informatycznych narzędzi do gromadzenia danych;	D.U15	Dokumentacja procesu pielęgnowania Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne z dyżuru
24	potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru i użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz wyrobów medycznych;	D.U16	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Prowadzenie edukacji zdrowotnej
25	potrafi prowadzić u dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
26	potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
27	potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	D.U19	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Dokumentacja procesu pielęgnowania
28	potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
29	potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U21	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
30	potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22	Obserwacja w warunkach rzeczywistych Raporty ustne z dyżuru
31	potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	D.U23	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
32	potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
33	potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
34	potrafi doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	D.U28	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
35	potrafi doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	D.U29	Obserwacja w warunkach rzeczywistych
36	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
37	jest gotów do przestrzegania praw pacjenta;		Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni
38	jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		Obserwacja w warunkach rzeczywistych Samoocena Ocena 360 stopni

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład konwersatoryjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji, dyskusja dydaktyczna, praca z tekstem

seminarium, instruktaż, pokaz, studium przypadku, udział w praktyce

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria oceny egzaminu pisemnego

Ocenę pozytywną z egzaminu uzyskuje student, który uzyska minimum 50% maksymalnej ilości punktów.
Przedziały procentowe dla poszczególnych ocen ustalane są zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów w zakresie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych podczas ćwiczeń specjalistycznych i praktyki zawodowej:

Kryteria oceny wiedzy studenta:
3 pkt. – student posiada rozległą wiedzę, samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy
2 pkt. -student poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów, wymaga ukierunkowania nauczyciela do rozwiązywania nowych problemów, poprawnie uzasadnia swoje opinie i poglądy
1 pkt. – wymaga wyjaśnień, rozwiązuje problemy o średnim stopniu trudności, niektóre wypowiedzi są błędne
0 pkt – pomimo pomocy nauczyciela ma trudności z prezentowaniem wiadomości oraz rozwiązywaniem problemów nawet o małym stopniu trudności.

Kryteria oceny umiejętności studenta:
3 pkt. – zadanie wykonane samodzielnie, zgodnie z procedurą i zasadami zapewniające wysoką jakość opieki pielęgniarskiej
2 pkt – zadanie wykonane z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela, poprawnie, zgodnie z zasadami i procedurą
1pkt. – wykonanie zadania wymagało ukierunkowania i pomocy nauczyciela, wykonane zgodnie z zasadami
0 pkt. – brak umiejętności wykonania zadania

Kryteria oceny kompetencji społecznych studenta:
3 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu bardzo dobrym, pozwalającym na bardzo dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student zawsze przestrzega stosowane kryteria
2 pkt. – kompetencja osiągnięta w stopniu dobrym, pozwalającym na dobrą, samodzielną realizację zadań zawodowych, student prawie zawsze przestrzega stosowane kryteria
1pkt. – osiągnięcie kompetencji w stopniu dostatecznym, student częściowo stosował kompetencję do realizacji zadań zawodowych, student częściowo przestrzega stosowane kryteria, wymaga ukierunkowania nauczyciela
0 pkt. – brak zachowań wskazujących na osiągnięcie danej kompetencji i wykorzystywanie do realizacji zadań zawodowych. Student wymagająca ukierunkowania i nadzoru nauczyciela oraz kształtowania właściwych zachowań.

*Jeśli student z jakiejkolwiek kompetencji uzyska 0 punktów otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć praktycznych/praktyki zawodowej
Szczegółowe przedziały procentowe dla poszczególnych ocen ustalane są zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie.

W ocenie procesu pielęgnowania pacjenta brane są pod uwagę:
Gromadzenie danych o pacjencie, analiza i synteza zgromadzonych danych, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu opieki pielęgniarskiej, formułowanie planu opieki, dokumentowanie realizowanych działań, ocena wyników podejmowanych działań i sposób prowadzenia dokumentacji.

W ocenie opracowania i realizacji edukacji zdrowotnej dla pacjenta brane są pod uwagę:
Określenie tematu i celów edukacji, opracowanie treści edukacji zgodnie z potrzebami pacjenta i EBN, wykorzystanie aktualnego piśmiennictwa

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia wykładów:

- obecność na 80% wykładów

Przedmiot kończy się egzaminem w sesji letniej

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładów, ćwiczeń specjalistycznych i praktyki zawodowej

Egzamin składa się:

- z części klinicznej - test jednokrotnego wyboru
- z części pielęgniarskiej - test wielokrotnej odpowiedzi i pytania otwarte

Na ocenę końcową składa się średnia z ocen z obu części.

Konieczne jest pozytywne zaliczenie części klinicznej i pielęgniarskiej

Termin egzaminu, terminy poprawkowe i kryteria ocen z testu ustalane są zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Warunki zaliczenia ćwiczeń specjalistycznych

- zaliczenie realizacji edukacji zdrowotnej pacjenta i/lub rodziny
- zaliczenie opracowania studium przypadku,
- obecność na zajęciach - w przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie, wcześniej ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia

Warunki zaliczenia praktyki zawodowej

- udokumentowane odbycie praktyki zawodowej w danej placówce
- obecność na zajęciach

Treści programowe (skrócony opis)

Wykłady

Budowa ustroju i zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Patofizjologia chirurgii urazowej i narządowej – przyczyny, metody postępowania diagnostycznego i terapeutycznego. Zakażenia w chirurgii. Leczenie żywieniowe w chirurgii. Przygotowanie pacjentów do badań diagnostycznych w chirurgii. Przygotowanie chorych do operacji w trybie planowym i z przyczyn nagłych. Chirurgia jednego dnia. Powikłania pooperacyjne (wczesne/późne; ogólne/specyficzne) – profilaktyka, wczesne rozpoznawanie i leczenie. Planowanie opieki pielęgniarskiej nad chorymi po operacji z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i technik operacyjnych w różnych jednostkach chorobowych.

Ćwiczenia specjalistyczne i praktyka zawodowa

Okołooperacyjna opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami chirurgicznymi. Przygotowanie pacjentów chirurgicznych do samoopieki po wypisie ze szpitala. Wykorzystywanie wiedzy klinicznej w rozpoznawaniu problemów zdrowotnych i pielęgnowaniu chorych ze schorzeniami chirurgicznymi.

Contents of the study programme (short version)

Lectures

Structure and disorders of water- electrolyte system. Pathophysiology of traumatic and organ surgery - causes, methods of diagnostics and therapeutic procedures. Infections in surgery. Nutritional therapy in surgery. Preparing patients for diagnostic tests in surgery. Preparing patients for elective surgery and for operation for emergency reasons. One-day surgery. Postoperative complications (early / late; general / specific) - prevention, early detection and treatment. Planning nursing care of patients after surgery, taking into account the type of anesthesia and surgical techniques in a variety of disease entities

Specialized classes and professional practice

Perioperative nursing care of patients with surgical diseases. Preparing surgical patients to self-care after discharge from the hospital. Using clinical expertise in diagnosing health problems and nurturing patients with surgical diseases.

Treści programowe (pełny opis)

Zajęcia teoretyczne – wykłady:

Chirurgia:

1. Budowa ustroju i zaburzenia gospodarki wodno –elektrolitowej.
2. Urazy narządu ruchu i czaszkowo – mózgowe, postępowanie diagnostyczne i metody leczenia.
3. Pierwsza pomoc na miejscu wypadku, postępowanie w czasie transportu, diagnostyka i leczenie szpitalne (izba przyjęć i oddział).
4. Wpływ urazu na ustrój: odpowiedź metaboliczna i hormonalna.
5. Ostre choroby jamy brzusznej rozpoznawanie i postępowanie lecznicze – kwalifikacja do leczenia operacyjnego.
6. Najczęstsze choroby chirurgiczne rozpoznawanie i leczenie:
- Zakażenia ropne powłok skórnych.
- Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, jej powikłania.
- Kamica żółciowa.
- Ostre zapalenie trzustki.
- Choroby jelita grubego.
7. Powikłania po leczeniu operacyjnym zapobieganie i postępowanie.
8. Problemy transplantologiczne.

Pielęgniarstwo chirurgiczne:

1. Organizacja opieki chirurgicznej nad pacjentem. Zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym w oddziale chirurgicznym.

2. Organizacja pracy w oddziale chirurgicznym uwzględniająca profilaktykę zakażeń szpitalnych.
3. Żywienie w chirurgii.
4. Przygotowanie chorych do operacji w trybie planowym i z przyczyn nagłych (z uwzględnieniem chorób współistniejących, np. cukrzyca, otyłość i inne oraz obciążeń, np. nikotynizm i inne). Protokół ERAS
5. Przygotowanie pacjentów do badań diagnostycznych w chirurgii.
6. Planowanie opieki pielęgniarskiej nad chorymi po operacji z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia i technik operacyjnych. Chirurgia jednego dnia.
7. Powikłania pooperacyjne (wczesne/późne; ogólne/specyficzne), profilaktyka, wczesne rozpoznawanie i leczenie.
8. Okołooperacyjna opieka nad pacjentem w wybranych jednostkach chorobowych

Ćwiczenia specjalistyczne

1. Organizacja opieki pielęgniarskiej na oddziale chirurgii.
2. Przyjęcie planowe i w trybie nagłym na oddział chirurgii
3. Opieka okołooperacyjna nad pacjentem na oddziale chirurgii w wybranych jednostkach chorobowych

Praktyka zawodowa

1. Specyfika opieki nad pacjentem w oddziale chirurgicznym
2. Przyjęcie planowe i w trybie nagłym na oddział chirurgii
3. Opieka okołooperacyjna nad pacjentem na oddziale chirurgii w wybranych jednostkach chorobowych

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

1. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
2. Walewska E., Ścisło L.: Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
3. Bączyk G., Kapała W.: Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo UM Poznań, 2018.

Dane jakościowe nie dotyczy

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład ćwiczenia specjalistyczne praktyka zawodowa konsultacje z prowadzącym udział w egzaminie	
Przygotowanie do ćwiczeń specjalistycznych i praktyki zawodowej	
Przygotowanie do kolokwiów i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne- samokształcenie	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Badanie fizykalne**		
Course / group of courses	Physical Examinations		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**1**	**Semestr**	1

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykłady	6		1	zaliczenie
ćwiczenia specjalistyczne	24		1	Zaliczenie z oceną

Koordynator	mgr Elżbieta Marcisz
Prowadzący	dr B. Kubik, mgr E. Marcisz, lek. med. B. Leśniak, lek. med. L. Dziadoń, lek. med. W. Wacławski
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii oraz z podstaw pielęgniarstwa
Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;	C.W32	Odpowiedzi ustne Kolokwium pisemne
2	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	C.W33	Odpowiedzi ustne Kolokwium pisemne
3	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	C.W34	Odpowiedzi ustne Kolokwium pisemne
4	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	C.W35	Odpowiedzi ustne Kolokwium pisemne
5	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	C.U43	Zaliczenie praktyczne – wykonanie zadania

6	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka, osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	C.U44	Zaliczenie praktyczne – wykonanie zadania
7	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	C.U45	Zaliczenie praktyczne – wykonanie zadania
8	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	C.U46	Zaliczenie praktyczne – wykonanie zadania
9	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	C.U47	Zaliczenie praktyczne – wykonanie zadania
10	jest gotów do przestrzegania praw pacjenta;		Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 0
11	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja studenta Ocenianie ciągłe Ocena 360 0

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, seminarium, instruktaż metodą czterech kroków

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Metody oceny efektów uczenia się:

- test z pytaniami wielokrotnego wyboru i otwartymi
- odpowiedzi ustne
- praktyczne wykonanie badania podmiotowego i przedmiotowego

Kryteria oceny efektów uczenia się:

1. W zakresie wiedzy:
Zaliczenie testu zawierającego pytania wielokrotnej odpowiedzi i otwarte; kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie
2. W zakresie umiejętności:
Praktyczne wykonanie badania fizykalnego

- ocena bdb - samodzielne, poprawne i sprawne wykonanie badania, użycie właściwego sprzętu i techniki badania, uzasadnienie wykonywanych czynności, samodzielne i prawidłowe zinterpretowanie wyników badania i zaplanowanie dalszych działań

- ocena +db - samodzielne i poprawne wykonanie badania, użycie właściwego sprzętu i techniki badania, uzasadnienie wykonywanych czynności, niewielka pomoc w prawidłowym zinterpretowaniu stanu pacjenta i zaplanowaniu dalszych działań

- ocena db - student wymaga pomocy w wykonaniu badania, właściwie dobiera sprzęt i technikę badania, uzasadnia podjęte czynności, samodzielnie i prawidłowo interpretuje stan pacjenta, wymaga pomocy w zaplanowaniu dalszych działań,

- ocena +dst – student wymaga pomocy w wykonaniu badania, właściwie dobiera sprzęt, ma problem z doborem techniki badania, wymaga pomocy w uzasadnieniu podjętych czynności, dokonaniu interpretacji stanu pacjenta i w zaplanowaniu dalszych działań,

- ocena dst – student wymaga znacznej pomocy w wykonaniu badania, ma problemy z użyciem właściwego sprzętu lub z doborem techniki badania, wymaga pomocy w uzasadnieniu podjętych czynności, dokonaniu interpretacji stanu pacjenta i w zaplanowaniu dalszych działań,

- ocena ndst - mimo pomocy student nie umie wykonać badania, ma problemy z użyciem właściwego sprzętu i doborem techniki badania, nie potrafi uzasadnić podjętych czynności, zinterpretować stanu pacjenta i zaplanować dalszych działań; popełnia błędy krytyczne

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia:

- 100% obecność na ćwiczeniach; w razie nieobecności odrobienie zajęć po ustaleniu terminu z osobą prowadzącą,
- zaliczenie praktyczne technik badania fizykalnego przedmiotowego u każdego z prowadzących według ustalonych kryteriów,
- zaliczenie testu zawierającego pytania wielokrotnego wyboru i pytania otwarte (kryteria procentowe ocen są zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie),

Forma zaliczenia:

- zaliczenie pisemne w zakresie efektów dotyczących wiedzy
- zaliczenie praktyczne w zakresie efektów dotyczących umiejętności

Ocena końcowa jest średnią z ocen: z testu i praktycznego wykonania badania u każdego z prowadzących część kliniczną.

Konieczne jest pozytywne zaliczenie każdej z części.

Treści programowe (skrócony opis)

Badanie przedmiotowe i podmiotowe niemowląt, dzieci oraz osób dorosłych – stan psychiczny, stan ogólny, skóra, głowa, oczy, uszy, nos i zatoki, jama ustna, gardło, szyja, klatka piersiowa, gruczoły piersiowe i węzły chłonne, układ sercowo-naczyniowy, obwodowy układ krążenia, brzuch, męskie narządy płciowe, żeńskie narządy płciowe, układ mięśniowo-szkieletowy, układ hematologiczny, układ endokrynny oraz układ nerwowy. Dokumentacja kliniczna pacjenta.

Contents of the study programme (short version)

The clinical examination of infant, child and adult patient – mental status, general symptoms, the skin, the head, the eyes, the ears, the nose and sinuses, the mouth, throat and neck, the chest, the breasts and axillae, the cardiovascular system, the

peripheral vascular system, the abdomen, the male genital system, the female genital system, the musculoskeletal system, the hematologic system, the endocrine system and the nervous system. The patient's medical records.
Treści programowe (pełny opis)
Wykłady: 1. Istota, cel i metody badania fizykalnego. Badanie podmiotowe – przygotowanie do badania, prawa pacjenta, zasady etyczne, zasady komunikacji z pacjentem 2.Zasady dokumentowania danych według schematu SOAP 3.Ocena stanu zdrowia pacjenta na podstawie schematu SAMPLE i kompleksowego wywiadu zdrowotnego – skarga główna, obecna choroba, opis dolegliwości według OLD CART, przeszłość zdrowotna, wywiad rodzinny, wywiad psychospołeczny. **Ćwiczenia specjalistyczne:** 1.Wywiad w zakresie układów anatomicznych i narządów: dane ogólne, skóra, głowa, oczy, uszy i słuch, nos i zatoki, jama ustna i gardło, szyja, piersi, układ oddechowy, układ krążenia, obwodowy układ krążenia, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski, układ płciowy żeński, układ mięśniowo-szkieletowy, układ nerwowy, układ hematologiczny, układ endokrynologiczny, stan psychiczny 2.Badanie przedmiotowe: skóry, paznokci, włosów, głowy i oczu, uszu i słuchu, przewodu nosowego i zatok, jamy ustnej i gardła, szyi, klatki piersiowej i płuc, układu krążenia, brzucha, obwodowego układu krążenia, układu moczowego, układu kostno-mięśniowego, układu nerwowego z uwzględnieniem odrębności w różnych okresach życia człowieka. 3.Ocena stanu dziecka na podstawie przeprowadzenia całościowego wywiadu i wykonania badania przedmiotowego
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1.Krajewska-Kułak E.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008 2.Douglas G., Nicol F., Robertson C.: Macleod's Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner. Wrocław 2017. 3.Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL Warszawa 2007

Dane jakościowe nie dotyczy

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Nauki medyczne
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: - udział w zajęciach – ćwiczenia specjalistyczne - udział w zaliczeniu - konsultacje z prowadzącym	
Przygotowanie do zajęć	
Przygotowanie do kolokwium i zaliczenia praktycznego	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą przedmiotu	
Inne: samokształcenie	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (33 h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (26 h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	**Wydział Ochrony zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa**			
Kierunek studiów	**Pielęgniarstwo**			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Badania naukowe w pielęgniarstwie**			
Course / group of courses	**Scientific Research in Nursing**			
Kod zajęć / grupy zajęć			**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	**0**		**Rodzaj zajęć**[1]	obowiązkowe
Rok studiów	**I**		**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
wykład	15	0	I	zaliczenie
seminarium	20	0	I	Zaliczenie z oceną
seminarium	20	0	II	Zaliczenie z oceną

Koordynator	**dr n. med. B.Kubik**
Prowadzący	**dr hab. n. med. A. Gniadek; dr n. med. B.Kubik**
Język wykładowy	polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z nauk społecznych; nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, w tym: podstawy pielęgniarstwa, promocji zdrowia, podstawowej opieki zdrowotnej.
Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	D.W38.	Aktywność na zajęciach, kolokwium
	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	D.W39.	Aktywność na zajęciach, kolokwium
	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	D.W40.	Aktywność na zajęciach, kolokwium
	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	D.U31.	Wykonanie zadania, praca zaliczeniowa.
	przeprowadzać badanie jakościowe posługując się narzędziami badawczymi.	D.U32.	Wykonanie zadania, praca zaliczeniowa.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		Obserwacja zachowań
	przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem;		Obserwacja zachowań
	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		Obserwacja zachowań
	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych;		Obserwacja zachowań
	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		Obserwacja zachowań
	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		Obserwacja zachowań

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

wykład problemowy,
praca w grupach,
dyskusja dydaktyczna,
samokształcenie

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Student będzie oceniany na podstawie:

- uczestnictwa i aktywnego udziału na zajęciach
- przygotowania zadania indywidualnego i zespołowego.

Zadanie indywidualne:

Każdy student dokona krytycznej analizy artykułu naukowego z czasopisma pielęgniarskiego lub klinicznego zgodnie z kryteriami:
- zgodność treści z tematem,
- poprawność celu badań,
- dobór grupy, metody badań i analizy wyników,
- poprawność sformułowania wniosków,
- sposób prezentacji wyników,
- poprawność przygotowania dyskusji,
- wartość artykułu pod względem poznawczym, metodologicznym i praktycznym

Zadanie indywidualne lub zespołowe:

Zespoły studentów (3-4 osobowe) lub student indywidualnie opracuje projekt badawczy do tematu zaproponowanego przez prowadzącego zajęcia po konsultacji z każdym studentem indywidualnie. Obejmuje on:
- uszczegółowienie treści ściśle związanych z tematem pracy
- założenia badań własnych, w tym: cel i problemy badawcze, teren badań, grupa badanych z uwzględnieniem rodzaju doboru grupy, dobór metod, technik i narzędzi badawczych związanych z założeniami badawczymi
- omówienie zasad prezentacji projektu badawczego, która powinna zawierać: - tytuł, streszczenie pracy w strukturze: wstęp, cel pracy, materiał i metoda, wyniki, wnioski i słowa kluczowe (3-5).

Zadanie indywidualne:

Prezentacja przypisanego przez prowadzącego, zagadnienia (z podanej listy tematów ćwiczeń) powinna zawierać nie więcej niż 20 slajdów, a czas prezentacji nie powinien przekraczać 15-20 minut.
Prezentacja przedstawiona indywidualnie przez studenta oraz prezentacja projektu badawczego stanowią podstawę do dyskusji.

Warunki zaliczenia

wykłady - zaliczenie
ćwiczenia - zaliczenie z oceną

Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne z tematów wykładowych. kryteria procentowe ocen z testu są zgodne z regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Zaliczenie na ocenę z ćwiczeń:

Dopuszczenie do zaliczenia wymaga spełnienia następujących warunków:
1. obecność na wszystkich zajęciach
2. aktywnego udziału w dyskusji w trakcie ćwiczeń
3. wykonanie na pozytywną ocenę poszczególnych zadań

Ocena umiejętności

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, potrafi umiejętnie wykorzystywać wiedzę z zakresu badań naukowych
4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, z niewielką pomocą prowadzącego, w dobrym stopniu potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu badań naukowych

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, z większą pomocą prowadzącego, jest poprawiany, w dobrym potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu badań naukowych
3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na poprawne wykorzystywać wiedzę z zakresu badań naukowych
3.0 – student uczestniczy w zajęciach, potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu badań naukowych na poziomie dostatecznym
2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie potrafi wykorzystywać wiedzy z zakresu badań naukowych

Treści programowe (skrócony opis)

Przedmiot, cel i obszar badań naukowych. Paradygmaty badań naukowych w pielęgniarstwie. Rodzaje badań naukowych- charakterystyka badań ilościowych i jakościowych. Etapy postępowania badawczego. Metody, techniki i narzędzia badawcze. Zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania. Etyka w badaniach naukowych – prawo autorskie i własność intelektualna.

Contents of the study programme (short version)

Subject matter, purpose and area of research. The paradigms of research in nursing. Types of scientific tests - characteristics of quantitative and qualitative research. Stages of research. Methods, techniques and research tools. Rules for interpreting empirical data and reasoning. Ethics in research - copyright and intellectual property.

Treści programowe (pełny opis)

Tematy wykładów:

1.Przedmiot, cel i obszar badań naukowych.
2.Paradygmaty badań naukowych w pielęgniarstwie.
3.Rodzaje badań naukowych- charakterystyka badań ilościowych i jakościowych.
4.Etapy postępowania badawczego.
5.Metody, techniki i narzędzia badawcze.
6.Zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.
7.Etyka w badaniach naukowych – prawo autorskie i własność intelektualna.

Tematy seminarium:

1.Analiza artykułu naukowego zgodnie z przyjętymi kryteriami
2.Omówienie założeń do prac dyplomowych o charakterze jakościowym.
3.Wyznaczenie tematów do projektu naukowego w ścisłym powiązaniu z pielęgniarstwem i opracowanie w grupach koncepcji badań.
4.Określenie celu i problemów badawczych. Wyznaczenie terenu i grupy badanych. Dobór metod i narzędzi badawczych. Konstrukcja kwestionariusza ankiety i skategoryzowanego kwestionariusza wywiadu.
5.Przeprowadzenie badań, analiza wyników, tworzenie tabel, wykresów i wyciąganie wniosków.
6.Prezentacja wyników w grupie.
7.Omówienie źródeł naukowych, w tym czasopism naukowych pielęgniarskich i internetowych baz danych.
8.Ocena wartości naukowej czasopism: IF, MNiSZW, IC.
9.Zasady publikowania w czasopismach naukowych.
10.Omówienie zasad etyki w pielęgniarskich badaniach naukowych- świadoma zgoda uczestnika badań, rola i znaczenie Komisji Bioetycznych w badaniach naukowych

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Literatura podstawowa:

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wyd. PZWL, Warszawa 2011
2. Uchmanowicz J, Rosińczuk J, Jankowska- Polańska B. Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie Tom 1 i 2. Wyd. Continuo, Wrocław 2015
3. Uwe Flick (tłum. Tomanek P). Projektowanie badania jakościowego. Wyd. PWN, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Uchmanowicz J, Rosińczuk J, Jankowska- Polańska B. Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie Tom 3. Wyd. Continuo, Wrocław 2016.
2. Uchmanowicz J, Rosińczuk J, Jankowska- Polańska B. Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie Tom 4. Wyd. Continuo, Wrocław 2017.
3. Radomski D, Grzanka A. Metodologia badań naukowych w medycynie. Wyd. Uniwersytetu Medycznego, Poznań

2011.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) + seminarium (h) Konsultacje z prowadzącym	
Przygotowanie do seminarium	
Przygotowanie do kolokwiów i zaliczenia	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (… h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (… h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Ochrony Zdrowia/Katedra Pielęgniarstwa		
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	**Zakażenia szpitalne**		
Course / group of courses	Hospital infections		
Kod zajęć / grupy zajęć		**Kod Erasmusa**	
Punkty ECTS	1	**Rodzaj zajęć[1]**	obowiązkowe
Rok studiów	I	**Semestr**	I

Forma prowadzenia zajęć[2]	**Liczba godzin [godz.]**	**Punkty ECTS**	**Semestr**	**Forma zaliczenia**
Wykład	5		I	Zaliczenie
Ćwiczenia	10		I	Zaliczenie z oceną

Koordynator	Dr hab. Marta Wałaszek
Prowadzący	Dr hab. Marta Wałaszek
Język wykładowy	Język polski

Objaśnienia:

[1] Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

[2] Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne
Biologia

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	**Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:**	**Kod efektu dla kierunku studiów**	**Sposób weryfikacji efektu uczenia się**
1	Pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	C.W36.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, ocena aktywności na zajęciach
2	Sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	C.W37.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, ocena aktywności na zajęciach
3	Mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	C.W38.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, ocena aktywności na zajęciach
4	Potrafi wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	C.U48.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, obserwacja zachowania,

5	Potrafi stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	C.U49.	Kolokwium, ocena wykonania ćwiczenia, obserwacja zachowania,
6	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		Obserwacja studenta
7	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		Obserwacja studenta

Stosowane metody osiągania zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Metody podające: Wykład tradycyjny, demonstracja przykładów,

Metody problemowe: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (kowersatorium),

Metody eksponujące: materiał audiowizualny

Metody praktyczne: pokaz, praca z filmem

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Kryteria procentowe oceny kolokwium zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej (samokształcenie) zgodne z Regulaminem Studiów PWSZ w Tarnowie

Kryteria oceny aktywności na zajęciach: analiza przypadków i umiejętność podjęcia działań zapobiegających zakażeniom szpitalnym w oparciu o literaturę

Warunki zaliczenia

Zaliczenie z oceną na którą składa się: ocena z kolokwium, ocena z aktywność na zajęciach, zaliczenie pracy samokształceniowej,

Treści programowe (skrócony opis)

1. Pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
2. Sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
3. Mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
4. Standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym; stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
5. Ekspozycje zawodowe personelu medycznego na czynniki biologiczne.

Contents of the study programme (short version)

1. The concept of infections associated with the provision of health services, including nosocomial infections, including sources and reservoirs of microorganisms in the community and hospital environment, including their spread;
2. Ways to control the spread, prevention and control of nosocomial infections;
3. Mechanism and procedures for blood infection, systemic infection, nosocomial pneumonia, urinary tract infection and surgical site infection;
4. Standards of management for prevention of hospital infections; use self-protection measures, patients and colleagues against infections;
5. Professional exposures of medical personnel to biological agents.

Treści programowe (pełny opis)

Wykłady:

1. Podstawowe definicje i pojęcia związane z problematyką występowania zakażeń szpitalnych i chorób zakaźnych.
2. Pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych.
3. Źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym.
4. Drogi szerzenia się drobnoustrojów.
5. Zasady izolacji pacjentów.

Seminaria:

1. Stosowanie zasad izolacji w praktyce (omówienie środków ochrony indywidualnej).
2. Higiena rąk jako podstawowy element profilaktyki zakażeń szpitalnych (wytyczne WHO).
3. Zasady utrzymania higieny szpitalnej (zasady dekontaminacji powierzchni i narzędzi, sterylizacja, postępowanie z odpadami)
4. Sposoby zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych w poszczególnych typach zakażeń (w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniach przewodu pokarmowego).
5. Ekspozycje zawodowe personelu medycznego na czynniki biologiczne (WZW, HIV, Grypa i inne, zasady

postępowania poekspozycyjnego).
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
1.Fleischer M., Bober-Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Urban & Partner, Warszawa 2010. 2. Bulanada M. Wójkowska-Mach J. Zakażenia w zakładach opieki zdrowotnej. PZWL 2016 3. Wytyczne WHO dotyczące higieny rąk w opiece zdrowotnej - podsumowanie https//www.cmj.org.pl/clean-care/higiena-ak-wytyczne-who-draft.pdf str. 13-24 i 28.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (h.) - seminarium (h.) - udział w zaliczeniu - konsultacje z prowadzącym	
Przygotowanie zajęć	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	
Inne (samokształcenie)	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (h)	
Zajęcia o charakterze praktycznym (h)	

Objaśnienia:
1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
W sekcji „Liczba punktów ECTS" suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.